

Popiežius ruošia konferenciją Dancigo klausimu

KONFERENCIJON Kviečia Francuziją, Italiją, Vokietiją, Britaniją ir Lenkiją

Lenkija abejojanti, kitos šalys sutinka pakvietimą priimti

PARYŽIUS, Francuzija, geg. 9. — Popiežius Pijus pakvietė konferencijon penkias valstybes lenkų-vokiečių ginčui dėl Dancigo spręsti. Konferencija proponuojama laikyti Vatikano Mieste. Pakviestos konferencijon valstybės yra Vokietija, Lenkija, Francuzija, Britanija ir Italija.

Britanijos ir Francuzijos valdžios palankiai žiūrėdamos į popiežiaus pasiūlymą. Nepriešingos nė Vokietija su Italija. Lenkija gi abejojanti. Tačiau ir lenkai davę suprasti, kad jie galėtų pakvietimą priimti, jeigu konferencijos programa būtų nustatyta iš anksto ir jei-

gu jie gautų Britanijos ir Francuzijos prižadą paramos — derybose sunkumams pasirodžius.

Popiežius taipgi pasiūlė pats ir pasiūlė Vatikano pagalbą tarpininkauti italų-francuzų ginčo sprendimui. Bet Francuzijos valdžia rodo palankumą atsakyti nuo popiežiaus pagalbos šitame ginče. Daladiero vyriausybė mano, kad italų-francuzų ginčui spręsti pirmą žingsnį turi padaryti Italijos vyriausybė, reguliariu diplomatinio keliu išdėstydamą visus nusiskundimus ir reikalavimus.

Minkštųjų anglių kasyklose vis dar tebesitęsia streikas. Čia parodoma derybų konferencija, kuri vyksta New Yorke. John L. Lewis (po kairei) kalbasi su Dr. John R. Steelman, kuris atstovauja J. V. darbo departamentui.

Japonų akcija priklausys nuo britų-rusų žygio

TOKIO, Japonija, geg. 9. — Japonijos akcija priklausys nuo rusų-britų žygių, autoritetingi asmenys kalba Japonijoje. Jei Sovietų Rusija įeis į Britanijos-Francuzijos sąjungą, tai Japonija ieškos glaudesnių ryšių su Italija ir Vokietija.

Japonų lėktuvai nesiliauja bombardavę Kinijos miestus. Matomai jie vykdo jau seniau priimtą planą bombarduoti Kinijoje tas vietas, kur kinų kariuomenė sukoncentruota arba kur randasi amunicijos sandėliai.

Moters gaus teisę tarnauti kaip prisaišintos posėdininkės

SPRINGFIELD, Ill., geg. 9. — Illinois valstijos atstovų rmai pirmadienį priėmė bilių, kurs duoda moterims teisę tarnauti valstijoje kaip juri. Valstijos senatas šitą bilių buvo priėmęs anksčiau. Dabar belieka gubernatoriui bilių pasirašyti, kad jis taptų įstatymu.

Ispanija rezignavo iš Tautų Sąjungos

BURGOS, Ispanija, geg. 9. — Ispanijos užsienių reikalų ministeris, gen. Francisco Jordana, pasiuntė Tautų Sąjungos sekretoriui Genevoje pranešimą, jogei Ispanija rezignuoja iš Sąjungos.

Dar keturi mērai darys pranešimus apie WPA darbus

WASHINGTON, D. C., geg. 9. — New Yorko mēras La Guardia, liudydamas Jungt. Valstijų atstovų rūmų komitetui, tyrinėjanti WPA veiklą, pareiškė pirmadienį, kad WPA darbų programą reikia išplėsti, užuot susiaurinti. Į WPA tenka žiūrėti kaip į patvarią įstaigą.

Mēras Kelly pareiškė, kad pašalpa Chicagoje be federalios valdžios pagalbos neįmanoma. Šu mēro Kelly pareiškimo sukito republikonas Clevelando mēras Burton. Bostono mēras Tobin taipgi akcentavo, kad Bostonas nepajėgia vienas pašalpos našta pakelti.

Antradienį buvo pakviesti liudyti dar keturi mērai — Daniel Hoan iš Milwaukee, Reading iš Detroito, Scholtz iš Louisville ir Rogers iš Amrillo, Tex.

Prezidento kalba plokštėse

WASHINGTON, D. C., geg. 9. — Valdžia išdalino plokštėse su prez. Rooseveltto prakalba 150-ms mažųjų radijo stočių. Ateity bus dalinamos radijo stotims ir kitų aukštų valdžios atstovų kalbos, kurios aiškina, ką Jungt. Valstijų valdžia veikia. Pasak prezidento, radijas kai kuriose Jungt. Valstijų dalyse esanti vienintelė priemonė suteikti piliečiams tikslių, bešališkų informacijų apie valdžios darbus.

Moscickiui suteikta diktatoriaus galia

VARSUVA, Lenkija, geg. 9. — Lenkijos seimas antradienį nubalsavo suteikti prezidentui Moscickiui nepaprastos galios iki lapkričio mėnesio 1 dienos. Diktatoriška galia Lenkijos prezidentui suteikta tikslu sustiprinti krašto apsaugą. Net Ukrainos ir žydų atstovai balsavo už suteikimą šitokios galios.

EXTRA GEN. RASTIKIS ATVYKO Į VARSUVĄ

WASHINGTON, D. C., geg. 9. — Prez. Rooseveltas antradienį popiet painformavo, kad konferencijoje su angliakasių unijos ir kasyklų kompanijų komitetu jis reikalavė užbaigti darbininkų ir samdytojų konfliktą į 24 valandas ir pradėti darbą angliakasių kasyklose dar šią savaitę.

TORONTO, Canada, geg. 9. — Wm. Green, Amerikos Darbo Federacijos prezidentas, geležinkelio darbininkų konvencijoje pareiškė, jogei jis tikisi atnaujinti A.D.F. ir C.I.O. taikos derybas greitu laiku. Derybos kol kas neatnaujintos dėl to, kad United Mine Workers, C.I.O. dalis, dabar veda kovą su samdytojais.

Meksika rems demokratijas

MEKSIKOS MIESTAS, Meksika, geg. 9. — Pasikalbėjime su spaudos atstovais Meksikos prezidentas Cardenas antradienį pasakė, kad jeigu kultų karas Europoje, tai pasaulis pamatytų, jogei 21 Amerikos respublika remia demokratines valstybes. Jų tarpe būtų ir Meksika.

Prez. Cardenas davė suprasti, kad jis tikisi, jogei Meksikos valdžios ir didžiųjų sveikšalių kompanijų kova dėl aliejaus šaltinių eina prie galo. Cardenas išreiškė viltį, kad pavyks susitaikyti.

Nepriima Hitlerio pasiūlymų

STOCKHOLM, švedija, geg. 9. — Švedijos, Norvegijos, Danijos ir Suomijos užsienių reikalų ministeriai antradienį turėjo Stockholme konferenciją. Po konferencijos jie išleido pareiškimą, kad jų šalys pasiliks pilnai neutralios. Tai reiškia, kad jie nepriėmė Hitlerio pasiūlymo pasirašyti su Vokietija nepuolimo sutartis.

VARSUVA, Lenkija, geg. 9. — Varšuvon antradienį atvyko Lietuvos kariuomenės viršininkas, generolas Stanislovas Raštikis. Lenkai priėmė jį didelėmis ceremonijomis. Iš to daromas išvadas, kad lenkai stengiasi sustiprinti draugingus santykius su kaimynais gyvenančiais rytų Europoje.

TRUMPOS ŽINIOS IŠ VISUR

• BUDAPEST, Vengrija, geg. 9. — Grafas Stefan Bethlen, per ketvirtį šimtmečio Vengrijos atstovų rūmų narys ir praėty buvęs ministeris pirmininkas, antradienį paskelbė, kad jis rezignuoja iš atstovo vietos. Jam nepatinka naujoji Vengrijos politika, persekiojanti žydus, nusavinanti svetimą turą, etc.

• JERUZALĖ, Palestina, geg. 9. — Kalne Scopus atidarytas žydų sveikatos centras, kurio pastatymas ir įrengimas kaštavo \$1,250,000. Daugiausia pinigų šiam tikslui buvo sukelta Jungt. Valstijose.

• LONDONAS, Anglija, geg. 9. — Atlėkė į Londoną Leon Blum, Francuzijos socialistų vadas ir buvęs Francuzijos premjeras. Jis turės Londone pasitarimų su Britanijos Darbo Partijos vadais, majoru Attlee ir kitais.

• WASHINGTON, D. C., geg. 9. — Ispėdamas, kad pasauliui neužilgo teks pasirinkti karą arba taiką, Jungt. Valstijų valstybės departamentas sekretorius Cordell Hull antradienį ragino visas tautas risti ginčus ramiais pasitarimais, taikiomis konferencijomis.

Lenkija priešinga Dancigo padėties pakeitimui

LONDONAS, Anglija, geg. 9. — Pranešimai iš Varšuvos sako, kad Lenkija painformavusi Britaniją ir Francuziją, jogei siulomi pakeitimai Dancigo padėties lenkamis atrodo nepageidaujami.

Iš Lietuvos Apie Baltijos valstybių saugumą

„Jaunakas Zinas“ (85 nr. IV 17.) atpasakoja „Paevalekto“ redaktoriaus Tammero straipsnį apie Baltijos valstybių saugumą. Estija kartu su kitomis Baltijos valstybėmis, rašo estų laikraštis, yra trijų didžiųjų valstybių — Sovietų Sąjungos, Vokietijos ir Lenkijos — interesų susikirtime. Nė viena šių trijų valstybių, Tammero nuomone, dabar nesanti suinteresuota keisti padėtį Baltijoje. Teigima, kad esą Vokietijai Baltijos valstybės esančios reikalingos kolonizacijai, dabar jau sugriovęs realus gyvenimas — pati Vokietija įsigabenanti laukų darbininkus. Baltijos valstybių gamtos turtai nesą tiek vilioja, kad dėl jų apsimokėtų imtis didesnės rizikos. Tą pat esą galima sakyti ir apie Sovietų Sąjungą, kuri pati turinti neįsėmiamų gamtos turtų ir kuriai Baltijos valstybės dabartinio metu esančios labai patogus apsigynimo barjeras. Lenkijai esanti renkalinga Baltijos valstybių nepriklausomybė, žiurint iš šio požiūrio, Baltijos valstybių padėtį galima esą laikyti labai patogia. Net didesnio tarptautinio konflikto atveju Baltijos valstybės negrėstų pavojus, nes kariaujančios valstybės negalėtų nukreipti prieš Baltijos valstybes didesnių jėgų.

Sausins pelkes

LIUBAVA — Pereitais metais šešupės aukštupyje buvo atlikti dideli upės vagos suregulavimo darbai. Šiemet ruošiamasi grioviais išraižyti prievadžių ukininkų žemes, kas duos apie 1600 ha žemės ir sausų durpynų.

PREZIDENTAS TURĖJO KONFERENCIJĄ SU ANGLIAKASIAIS

RAGINO UNIJOJ IR KOMPANIJŲ ATSTOVUS SUSITAIKYTI

WASHINGTON, D. C., geg. 9. — Antradienį Baltajame Name įvyko prez. Rooseveltto, darbo sekretoriaus p-lės Per-syklų kompanijų atstovų konferencija. Prezidentas raginęs darbininkų ir kompanijų atstovus pasirašyti naują sutartį. Jis nurodęs grumojantį angliakasių trukmą, jis akcentavęs, kad angliakasių kompanijų ir darbininkų užsikirtimas išmetęs iš darbo vien kasyklų darbininkų per 450,000, o angliakasių trukmas dar sulaukęs darbą įvairiose įmonėse.

Prezidentas nepasilegęs kompromisinio plano, nes faktinai visos ginčas eina tik dėl unioninės šapos kontrakto ir dėl panaikinimo baudmių darbininkams už nelegalizuotus streikus.

Po konferencijos John Lewis paskelbė, kad derybos su samdytojais bus tęsiamos New Yorke trečiadienį.

BRITAI IR VOKIEČIAI DERASI SU RUSAIS

RUSIJA PASKYRĖ AMBASADORIŲ LENKIJAI

LONDONAS, Anglija, geg. 9. — Sovietų Rusija paskyrė ambasadorium Lenkijai Nikaloju Čaronovą, kurs iki šiol ėjo Rusijos pasiuntinio Graikijoje pareigas. Be to, Varšuvon atvykstant laukta sovietų užsienių reikalų komisaro pavaduotojo, Vladimiro Potenkino.

Rusius paskirtas, ir Potenkino vizitas Varšuvai skaitomi kaip ženklai, kad rusų-lenkų santykiai gerėja. O iš to daromas išvadas, jogei daugiau galimybių atsiranda rusų-francuzų britų sąjungai, nes iki šiol šitokios sąjungos sudarymą tor-možavusi Lenkija.

Antra vertus, Berlyne nacių vyriausybė patvirtino pranešimus, kad Vokietija ir Rusija faktas, kad dabar ambasadorius Lenkijai.

PREZIDENTAS ĮTEIKĖ ANTRĄ PLANĄ VALDŽIOS ĮSTAIGOMS PERORGANIZUOTI

WASHINGTON, D. C., geg. 9. — Nesenai prez. Rooseveltas įteikė kongresui planą įvairioms pašalpos teikimo įstaigoms konsoliduoti, sujungti jas į didesnes grupes. Šitas planas įeis galion birželio 24 dieną, nes planui vetuoti reikalaujama, paduota pereitą savaitę atstovų butui, tapo atmesta.

Kaltinamas šmugeliu teisėjas rezignavo

ALBANY, N. Y., geg. 9. — Teismas paskyrė bausmės kaltėti tris mėnesius p-niai Lauer, New Yorko valstijos vyriausiojo teismo nario žmonai.

Ji buvo kaltinama tuo, kad importavo iš užsienių, šmugelio keliu, gražnas ir nemokėdamos mokyti. Pereitą savaitę padarytas kaltinimas, jogei ir pats teisėjas dalyvavęs šmugelio sąmoksle. Pirmadienį teisėjas Lauer įteikė savo rezignaciją gubernatoriui Lehmanui. Jo tarnyba pasibaigs birželio 15 dieną.

Ir Illinois angliakasiai streikuoja

SPRINGFIELD, Ill., geg. 9. — Apskaičiuojama, kad 25,000 angliakasių streikuoja Illinois valstijoje. Prieš porą-trejetą dienų buvo paskelbta, kad dalis Illinois angliakasių, kurie priklauso Amerikos Darbo Federacijai, pasilikę dirbti, kai kiti išėjo į streiką.

PAVASARIS

ŠTAI DABAR LAIKAS:

- PIRKTI, parduoti, mainyti nuosavybes, būtnus, automobilius ir t. t.
- ISNOMUOTI ar susirasti gyvenimui kamb ar ius arba biznio patalpas.

SKAITYKITE kas dieną Naujienų 7-me puslapyje „Classified“ skyrių, kur siūloma daug įvairių gerų bargenų.

PARDAVIMO, pirkimo, mainymo reikalavose naudokitės Naujienų aukštos vertybės classified skyriaus patarnavimu pasaukdami arba atveždami:

CANal 8500

“NAUJIENOS”
1739 S. HALSTED STREET
Chicago, Ill.

Iš Pietų Amerikos

B. K. Algimantas

IS ARGENTINOS IR URAGVAJAUS LIETUVIŲ GYVENIMO

(Specialaus "Naujienu" korespondento Argentinoje)

(Tęsinys)

Demokratinė visuomenė veikia visiškai be "ambasadorių"

Kaip matėme, klerikalams "ambasadoriai" atsiunčiami ne tik iš Lietuvos, bet apskritai jų duoda Pietų Amerikos lietuviams ir USA įsikūrusieji jų vienminčiai, to paties Vatikano konsulai.

Lietuviškiems komunistams spaudos ir visuomeninio darbo instruktorių į čia savu laikau

buvo atsiuntę laisviečiai Roy-Roko Mizaros-Rasodos asmenyje.

Tautininkams, kurie čia gyvuoja tik siunčiamuose Kaunui raportuose, kad daugiau lity savo dykduoniaujančiai prabangai gauti, ponas Kaunas siuntinėja visokius šalčius ir jiems panašius gastrolierus. Be to, tuli pedagogai, mokytojai, janti lietuviškoje mokyklose, ar tai dėl įpareigavimo, ar iš savo didelio tai partijai atsidėjimo už algas, uoliai padeda litus dorojančias popierines organizacijas bustinti. Pasiuntinybėje ir konsulatuose, labai natūralu, gimdomas pritarimas tai partijai, kuri atstovaujama.

Vien tik socialistinė Pietų Amerikos lietuvių visuomenė ir bendrai visa demokratinė visuomenė jokių gastrolierių nesusilaukė nė iš Kauno, nė iš Dėdės Samo žemės. Vienok jos organizacijos ir spauda stipriausia laikosi, nepaisant neturėjimo "ambasadorių" nė instruktorių.

Valdiška literatura Urugvajuje

Valdiškais Lietuvos lėšomis leidžiamas ir valdininko Vilučio redaguojamas "Išvien" įsivedė "Urugvajaus skyrių" tuo norėdamas patraukti Urugvajaus lietuvių koloniją. Savo "editoriale" rašo:

—Urugvajuje yra 10,000 mūsų tautiečių. Jie ten turi Lietuvos konsulating atstovybę, mokyklą ir kitą. Stinga jiems tik spaudos, kuri užsiimtų jų kul-

NAUJIENU-ACME Telephoto

WILLIAM O. DOUGLAS, naujasis Aukščiausiojo teismo narys, su savo šešių metų amžiaus sūnumi.

turinio ir ekonominio buvimo gerinimui.

Tenka paklausti kokios spaudos stinga Urugvajaus lietuviams?

Visi gerai mato, kad ekonominiu ir kultūriniu Pietų Amerikos lietuvių gyvenimu daugiausia rupestingumo yra parodę A. L. Balsas, gal dėl to plačiausiai jis skaitomas ir Urugvajaus lietuvių. Taigi Urugvajaus lietuviams spaudos netruko ir netruksta, tik trūksta valdiškos literatūros, kuri misdama Lietuvos valstybės centais meluoja per akis, tuomi darydama, šalia ekonominės, dar kultūrinę skriaudą. Trijų metų laikotarpįje ponas "Išvien" pakeitė tris redaktorus, kurių kiekvienas plepėjo savaip, bet rezultatai buvo tie patys: "Aš papasakosiu apie šieno galą, ir pradėsiu vėl iš galo." Tai ir visas "nuopelnas".

Taip pat ir dėl konsularinės lietuvių atstovybės įsteigimo daugiausia rupestingumo parodė "A. L. Balsas", ką kiekvienas Urugvajaus lietuvis gerai atsimena, taip kaip atsimena ir atsimins "Išvien" ignoraciją ir intrigas prieš tuos lietuvius, kurie be Gedimino ordinų ir be litais pašmeravimo kultūrinės ir ekonominės išeivijos veikloje apnuogina gražialabį savanaudiškumą ir begalinį norą pakenkti rimtai lietuvių spaudai, gyvuojančiai jos cios išeivijos pritarimu ir jos leidėjų bei bendradarbių didėlėmis pastangomis. Ir kuo toliau, tuo labiau tos pastangos ir tas pritarimas didės, nors tas valdiškai literatūrai ir labai nepatinka.

Kol kas, tiesą sakant, Urugvajaus lietuvių kolonijoje "Išvien" atrodo tik du, kurie prisidėjo prie lozungo "kaip suvalgyti "A. L. Balsą"! Tai mok. K. Vilkas ir mok. Br. Savickas, kurie kažkieno parėdymu stumia Urugvajaus lietuvių mokyklą į politikieriaujančios literatūros "vieškelius", o vėliau aiškinasi, kad "mokykla nepolitikuojanti". Bet kadangi sienos politikuoti negali, tai ir yra rimto pagrindo politikavime įtarti mokytojus. Juk ponas Kazys rašius ir pinigų prima, o ponas Bronius — redaktorių direktorius ir korektorių.

Jeigu mokytojai ignoruoja rimtą kultūrinį lietuvių darbą ir be valdiško lito gyvuojančią spaudą, tai jų mokiniai (jeigu neišbėgios) numos ranka ant bet kokios lietuviškos veiklos, kada ji valdišku kaštu taip slopinama ir trūkdoma.

Einame Golgotos keliu, ir kas dėl to kaltas, nerėkalinga plačiau aiškinti, nes kiekvienas susipratus lietuvis aiškiai mato ir moka atskirti grūdus nuo

pelį. Ne "A. L. Balso" kaltė, jeigu "Išvien" lietuvių darbininkai neskaito, bet kaltas pats lity siuntimas "Išvieno" išlaikymui, galint už tuos litus sukurti ką nors naudingo, išleidžiant ispanų kalboje Lietuvos istoriją ar ką nors panašaus įgyvendinti, kas galėtų gražiai patarnauti mūsų tautos kultūrai, kuri taip labai gausinga visokiomis spragomis. Gi ko-

Iš Lietuvos

Lenkai siūlo nuomoti Liepojos uostą

Vilniaus lenkų spaudoje keliamas Liepojos uosto išnuomavimo Lenkijai klausimas. Lietuvai netekus Klaipėdos, Liepoja esanti artimiausias ir patogiausias uostas Lietuvai ir Vilniaus kraštui. Jau pernai Latvijoje buvo kalbama, kad Lenkija norinti išnuomoti Liepojos uostą 99 metams. Tačiau, Lenkijai užmezgus diplomatinis santykius su Lietuva, tas klausimas nebuvęs aktualus, nes manyta naudotis Klaipėdos uostu. Dabar, kai Klaipėdos kraštas su uostu atplėštas nuo Lietuvos, plečiant ir glintant politinių apystovų diktuojamus drauginus santykius tarp Lenkijos ir Lietuvos, geriausia esą būtų abiem kraštams naudotis Liepojos uostu. Tuo reikalu Lenkija

kia spraga užkišama P. Amerikoje su "Išvienu" ir lietuvių kunigų kolonizavimu? — pagalkvokite visi.

Anastazas Daugerutis.
Montevideo, 19—3—39.
(Bus daugiau)

WEST SIDE MEMORIAL WORKS
1965 Ogden Ave. Phone Seeley 1739
Atdara sekmadieniais ir šventadieniais iki 6 v. p. p. Susitarimo reikalu šaukti

SVERRE GRONWOLD
Phone SPaulding 6149
Mes patys išdirbėjai
Artistic Memorials Monuments—
Headstones—Mausoleums—Statuary

Laidotuvių Direktorius

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue

Telefonas LAFAYETTE 0727

Dykai koplyčios visose Chicagos dalyse

Klauskite mūsų Lietuvių radio programų šeštadienio vakarais 7 val. vakaro iš W. H. I. P. stoties (1480 K.)—Pranešėjas P. SALTMIERAS.

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI
Chicagos,
Cicero
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

Ambulance
Patarnavimas
dieną ir naktį.

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

LACHAWICZ IR SUNUS

2314 West 23rd Place Phone Canal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS

4704 So. Western Ave. Phone Lafayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 Lituanica Avenue Phone Yards 4908

ANTHONY B. PETKUS

6834 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142
1410 South 49th Court Cicero Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS

4348 S. California Avenue Phone Lafayette 3572

P. J. RIDIKAS

3354 So. Halsted Street YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 West 46th Street Yards 0782

S. P. MAZEIKA

3319 Lituanica Avenue Yards 1139

drauge su Lietuva galėtų pradėti bendras derybas su Latvija.

Lietuva, žinoma, pirmiausia turės išsiaiškinti derybose su vokiečiais, kiek plačiai ir palankiai bus galima naudotis Klaipėdos uostu.

Remkite Tuos Biznierių, kurie Garšinasi "NAUJIENOSE"

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS
Mano 20 metų praktikavimas
jūsų garantavimas.
Optometrical Akų Specialistas
Palengvina akų įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo.
svaigimo, akų aptemimo, nervuotumo,
skaudamą akų karštį, atitaiso
trumparegystę ir toliaregystę. Pri-
rangia teisingai akinius. Visuose at-
sitikimuose egzaminavimas daromas
su elektra, parodančia mažiausius
klaidas. Specialė atyda atkreipiamą
į mokyklos vaikus. Kreivos akys
atitaisomos.

VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v.
Nedėlioj tikrai pagal susitarimą.
Daugelyj atsitikimų akys atitaiso-
mos be akinų. Kainos pigiau kaip
pirmą.

4712 South Ashland Ave.
Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 West 35th Street
kampas Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį.

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Daktarų
Draugijos Nariai

Ofiso Tel. Yards 5921
DR. BERTASH

756 West 35th St.
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį.
Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.
Tel. Kenwood 5107.

Phone CANAL 6122
DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street

Valandos: nuo 1-3 ir 7-8
Seredomis ir nedėl. pagal sutartį.
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036.
Residence Tel. BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE

Ofiso valandos:
nuo 2-4 ir nuo 6-8 val. vakaro
8939 SOUTH CLAREMONT AVE.
Valandos—9-10 A. M.
Nedėlioj pagal sutartį.

Tel. Pullman 7235
Res. Pullman 0263
OFISO VAL.: 9-12; 1-5; 7-9
Ketr. 9-12

Dr. A. W. Jacobs

DENTISTAS

10758 So. Michigan Avenue
Chicago, Illinois

Dr. F. Pulsucki Le Van

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos kasdien 2-4 ir 6-9 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330.
Namų telefonas Brunswick 6597

Office and Res. Phone Calumet 7472
Office Hours: 2-4 p. m. 7-8:30 p. m.

DR. ST. NAIKELIS

Physician and Surgeon
3261 So. Halsted Street

Dr. V. E. SIEDLINSKI

DENTISTAS
Pirm., Trečiadienį, Šeštadienį
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Yards 0994.
Antradi., Ketvirtadi., Penktadienį
4143 So. Archer Ave.
Tel. Lafayette 3650

DR. STRIKOLIS

Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8
vak. Nedėlioj pagal susitarimą.
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namų Tel.: Prospect 1930

Tel. Yards 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniais: 11 iki 12

Dr. V. A. Šimkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinis Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.
arti 47 Street
Tel. Yards 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.

VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9
vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 6111

Kiti Lietuviai Daktarai

Dr. Margeris

3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų
ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniais tik susitarus.
Phone YARDS 7299

Tel. Office Westworth 6330
Rez. Hyde Park 3395

Dr. Susanna Slakis

Moterų ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.

Valandos: 1-4 po pietų, 7-8 vak.
Išskyrus seredomis ir subatomis

KITATAUČIAI

Telefonas Fairfax 4024.

Dr. J. M. Finnegan

DENTISTAS
VALANDOS: 9-12, 6-9. Trečiadienį 9-12.
1344 East 63rd St.
CHICAGO, ILL.

DR. HERZMAN

IS RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 31
metus kaip patyręs gydytojas chi-
rurgas ir akuseris.

Gydo staigus ir chroniškas ligas
vyru, moterų ir vaikų pagal nau-
jausius metodus X-Ray ir kitokius
elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos: nuo 10-12 pietų ir
nuo 6 iki 7:30 val. vakaro.
Tel. CANAL 3110

Residencijos telefonai:
Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal

O F I S A S
4729 So. Ashland Ave.

2-ros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10-12 val. ryto; nuo 2 iki 4
val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val.
vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12
valandai diena.

Phone MIDWAY 2886.

Telefonas YARDS 0994

Dr. Maurice Kahn

4631 SOUTH ASHLAND AVE.

Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 dienų, 2 iki 3 po
pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone PLAZA 2400

ADVOKATAI

K. P. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisas—127 N. Dearborn St.
Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2
Namų ofisas—3323 So. Halsted St.
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30

Telefonas YARDS 6818.
Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais—
pagal sutartį.

Joseph V. Mockus

ADVOKATAS

Chicago, Illinois
1664 W. Madison St.
Telefonas MONROE 0701

Valandos: 9 ryto iki 9 vakaro

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230.
Ofiso Tel. CENTRAL 1824.
Namų Tel.—Hyde Park 3395.

Telefonas CICERO 3548.
BENNY NAURICH

ATTORNEY AT LAW
Valandos: 6:00-8:30 P. M.
ir susitarus.
1339 So. 48th Court
CICERO, ILL.

LIQUID TILING

"MODERNAS FINISAS"

\$6.00 už galtoną

\$1.75 už kvortą

LIQUID TILING GLOSS

Idealus finišas baldams medžio darbamams ir sienoms. Pakanka vieno kanto, nežymūs brūkšnių. Gali būti planuamas ke-
lis sykus, nepažeidžiantis.

KIPONAS
BANDYMO AUKA
Liquid Tiling vienas kenas 35c
1 brūsis 25c

VERTA 60c
VISKAS UŽ 25c

Specialių aukų paštu nesulaukime

Robertson & Co.

The House of Liquid Tiling
1242-44 W. Madison St., Chicago
5340-42 N. Clark St., Chicago
2515 Devon Ave., Chicago
434 East 79th St., Chicago
929 Davis St., Evanston
904 South Fifth Ave., Maywood
Atdara Ketvirtadi. ir Šeštadi.
vakarais iki 9 P. M.

DANTIMS PLEITOS

Pataisoma TA PACIA DIENA UŽ

UŽTIKRINTOS PLEITOS

Pilngai gražinami
jei nepatenkinti

PRASYK PARODYTI PERMATOMŲJŲ PLEITU

Visas pleitas daro LAISNIUOTAS DENTISTAS iš impresijų mūsų
pačių laboratorijoje—įsteigta 18 metų.

HEJNA BROS.

Lawndale Dental Laboratories

3945 WEST 26th STREET Tel. LAWDALE 2908-09

Atdara iki 9 v. p. p.

CROCHETED MEDALLION

PATTERN 1959

No. 1959 — Graži megsta staltiesė.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT.,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

No. 1959

Cia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.

Vardas ir pavardė

Adresas

Miestas ir valstija

TRIJŲ CICERO PARAPIJONŲ PASIKALBĖJIMAS

(Tęsinys)

PETRAS—Bet klausyk, Jokubai, aš girdėjau, kad delto popiežius laimino ir leido Mussoliniui užkariauti Etiopiją, kad tuos etijopus atvesti į tikrą katalikų bažnyčios tikėjimą, kad padaryti juos gerais krikščionimis.

JOKUBAS—Klausykite, mano mieli draugai. Čia aš jums noriu pabrėžti, kad Etiopija buvo jau daug seniau krikščioniška, negu Romoje įstiegtė taip vadinama šiandien Romos katalikų bažnyčia.

PETRAS—Kaip tai, Jokubai? Nejaugi Romos katalikų bažnyčia nebuvo viena ir iš visų vyriausia katalikų bažnyčia?

JOKUBAS—Visai ne, mano mieli draugai. Jėzus Kristus sekminių dienose suteikė šventą Dvasią visiems 11 apaštalių, ir įsakė jiems eiti į visas pasaulio karalystes ir skelbti jo evangeliją. Vienas iš Kristaus apaštalių buvo atkeliavęs ir į Etiopiją ir juos apkrikštijo daug anksčiau, negu buvo įsteigta Romos katalikų bažnyčia. Iki Mussolini užkariavo Etiopiją, etijopai krikščionys priklausė prie Aleksandrijos patrijarchato.

JONAS—Kiek, Jokubai, iš

viso krikščionybės pradžioje buvo patrijarchatų?

JOKUBAS—Buvo iš viso penki. Jeruzolimo, Antiochijos, Konstantinopolio, Aleksandrijos ir Romos. Per ilgą laiką visi šitie patrijarchatai buvo lygūs. Tik ketvirtame šimtmetyje po Kristaus Romos patrijarchatas apsišaukė esąs vienas iš vyriausių, —na, ir, suprantama, tikriausias. Vėliau pasivadino Romos katalikų bažnyčia. Todėl šiandien visi romiški kunigai kaip svetimačiai taip ir lietuviai meluoja sakdami, kan Kristus įsteigęs Romos katalikų bažnyčią. Ir kad Romos katalikų bažnyčia esanti viena iš teisingiausių ir tikriausių bažnyčių arba tikybų, o kitos kaip antai: graikų-katalikų, anglų-katalikų, senų-katalikų ir nepriklausomų katalikų esančios netikros ir neteisingos katalikų bažnyčios. Tai tiek šiuo tarpu apie tikras ir netikras katalikų bažnyčias.

Dabar aš noriu baigti apie tą popiežiaus kalbą, pasakytą prieš Velykas. Kaip aš anksčiau sakiau, tiek senovėje, tiek ir šiandien Romos popiežiai visados rėmė ir palaikė dideles ir galingas valstybes, taip jie daro ir dabar. Be to, Romos popiežiai visados buvo senovėje priešingi visokiai demokratikai valdžiai, tai yra žmonių valdžiai. Todėl jie palaikė per visus viduramžius baudžiavas visose Europos ir net Amerikos valstybėse, kaip antai Meksikoje, Centralinėje Amerikoje, Pietų Amerikoje. Tokie jie pasiliko ir iki šios dienos.

Jūs tik atsiminkite kaip mirusis popiežius Pijus XI tuojau palaimino sukilęjį generolą Franko prieš Ispanijos teisėtą valdžią. Yra sakoma, kad jis net rėmė gen. Franko pinigais prieš respublikos darbininkų valdžią. O visus tuos, kurie rėmė ir kariavo prieš gen. Franko, apšaukė raudonaisiais, bolševikais, bedieviais ir kitokiais vardais.

JONAS—Iš kur galėjo Ispanijoje atsirasti tiek daug bolševikų, bedievių ir kitokių heretikų? Aš prieš tą Ispanijos karą buvau skaitęs, kad visi ispanai yra katalikai ir visi yra krikščionys Romos katalikų bažnyčioje. Tai iš kur tiek daug galėjo tų raudonųjų atsirasti.

JOKUBAS—Jonai, ši vakarą tu vis man užduodi labai įdomius klausimus. Iš tiesų, čia ot tai ir yra didelis klausimas visam pasauliui. Tas tiesa, kad visi Ispanijos gyventojai buvo krikščionys Romos katalikais. Visi jie po prievartą, kurie turtingesni, turėjo eiti į romiškas katalikiškas mokyklas, lankyti bažnyčias, melstis, pasninkauti ir t. t. Pastatė jie labai gražias sidabrų ir auksų išpuoštas bažnyčias, daugybę vienuolynų su šimtais ir tukstančiais kunigų, vienuolių ir visokios spalvos minyškų.

Ir štai, kada žmonės išrinko tokią valdžią, kokia jiems patiko, tai netikėtai susitarė dideli žemvaldžiai su vyskupais ir vienuolynų viršininkais sukėlė revoliuciją prieš žmonių išrinktą valdžią. Pasistatė sau priešakyje gen. Franko kaip tautos gelbėtojai, o visus tuos kurie tikėjo gelbėti teisėtąją valdžią ir kariavo už jos palaikymą apšaukė bedieviais, bolševikais, heretikais ir raudonaisiais.

Visi juk dar atsimename, kaip pasaulis negalėjo suprasti iš gykio, iš kur galėjo atsirasti tiek daug ten tų raudonųjų. Tik už kiek laiko prieita prie išvados, kad tie, kurie remia didelius žemvaldžius, vyskopus ir kunigus,—tie buvo

NEW YORK. — Charles O'Neill, angliakasyklų atstovas, Dr. John R. Steelman, valdžios atstovas, ir John L. Lewis, angliakasių unijos atstovas, veda derybas.

apšaukti tautininkais-fašistais, tautos gelbėtojais, o visi kiti tėvynės priešais, raudonaisiais.

Todėl dabar, mano mieli, prašosi išvada, kad jei taip atsitiko, tai tam yra kaltas Romos katalikų bažnyčios auklėjimas, yra kalta Romos katalikų bažnyčia. Juk Romos katalikų bažnyčia per šimtmečius mokė, auklėjo ir ganė Ispanijos žmones. Tai kaip jie auklėjo, jei tie jų auklėtiniai per vieną naktį pavirto bedieviais, heretikais, raudonaisiais?

PETRAS—Vaje, jau nebeto! 1 val. nakties. Aš turiu skubėti namo. Ačiū tau, Jokubai, labai širdingai už tiek daug dalykų papasakojimą. Gausiu jau barimo nuo savo mamos.

JONAS—Einu ir aš sykiu. Lik sveikas, Jokubai.

JOKUBAS—Iikite sveiki, mano mieli. Užeikite kitą vakarą. Tada mes galėsime pakalbėti apie kitus dalykus.

—Cicero Jokubas
(GALAS)

CHEVROLETŲ PATARNAVIMO PAŽANGA

Chevrolet automobilių bendrovė deda visas galimas pastangas, kad visi pirkliai ir tarnautojai, su tų automobilių prekyba susirūšę, būtų reikiamai savo darbui priręgti ir kad jie savo pirkėjams galėtų duoti tikrai gerą patarnavimą.

Ir tų pastangų dėka šiandien Chevrolet automobilių prekyba nepaprastai sparčiai žengia pirmyn.

Tačiau, geras patarnavimas nėra galimas be tam tikro pasirošimo. Todėl Chevrolet bendrovė, tą pranašumą, pradėjo steigti klubus, kur laikas nuo laiko emė kviešti Chevrolet įstaigų vedėjus ir mechanikus informacijoms arba mokslui. Aišku, būtų sunku vedėjui vesti įstaigos reikalus be tinkamo susipažinimo su automobilių smulkmenomis, lygiai mechanikui svarbu žinoti kiekvie-

no automobilio pagerinimo paslaptis. Nuo jo darbo, gal, labiausiai priklauso įsteigos vardas. Gera atlikta darba giria pirkėjas ir todėl garbė įstai-

Dabar tų klubų tinklas jau išplėstas. Jungt. Valstijose jau veikia virš 235 klubų. Apie 75% dylerių juos noriai remia. Kas parodo, kad tasai darbas neina niekais.

Chevrolet skaičiai

Tad nenuostabu, kad ir prekyba tai smarkiai padidėjo. Šiais metais naujų ir vartotų Chevrolet automobilių apyvarta labai padidėjo. Per pirmąsias balandžio mėnesio 10 dienų parduota keleivinių ir trokų 21,743, 21% daugiau negu praėjusių metų tuo pačiu laiku. Iš viso nuo pradžios metų parduota 213,427 arba 33.6% dau-

Pardavimo Vadas.. Pasirodymo Vadas.. Vertybės Vadas..

Jis Pirmas Parduoti.. lygiai Kaip Pirmas Greitėti.. Pirmas Kalnus Laipioti.. Pirmas Vertybėje

Ištikrųjų, tai yra pardavimo vertybė! Ištikrųjų, virš pusę milijoną 1939 Chevroletų yra parduoti ir pareikalavimas nuolatos kyla...

Delto, kad žmonės visur žino, kad Chevrolet yra stiliaus vadas—pasirodymo vadas—vertybės tarpe visų savo eilės karų vadas.

Aplankykite savo Chevrolet dylerį ir pirkite karą, kurs pirmas parduoti ir pirmas vertybėje—naują 1939 Chevrolet.

Kasdien Kas 40 Sekundų Kas Nors Nuperka Naują Chevrolet

Virš
PUŠE MILIONO
1939 CHEVROLETS

šiandien parduota!

NĖ VIENAS KITAS
KARAS NETURI ŠIŲ
PAGARSEJUSIŲ
SAVYBIŲ

- 1) Išimtinis Vacuum Gyrų Siftas.
- 2) Naujas Aero-Stream Styling, Naujos Fisher Bodies.
- 3) Naujas Ilgesnis Vaziuotės Pamatas.
- 4) 85 Arklių Jėgos Valve-In-Head Six.
- 5) Patobulinti Hidrauliniai Stabdžiai.
- 6) Naujas "Observation Car Matymas.
- 7) Patobulinta Knee-Action Vaziuotės Sistema Su Pagerintu Nesutrenkamu Vairavimu. (Yra Tikslai Prie Master Deluxe Modelių)
- 8) Turret Viršus.
- 9) Priešakio Stabilizatorius.
- 10) Nėra Klaurpučio.
- 11) Rankinis Stabdis Pritaitytas Kairėj Pusėj po Dash.
- 12) Syncro-Mesh Transmisija.
- 13) Tiptoe-Matic Klučas.
- 14) Išimtinis Box-Girder Česis rėmas.
- 15) Duco Finišas.
- 16) Hypoid-Gear Rear Axle Ir Torque-Tube Drive.
- 17) Delco-Remy Startinimas, Šviesa, Ignišenas.

...Ir Visa Eilė Kitokių Pagerinimo Savybių.

CHEVROLET
A GENERAL MOTORS VALUE

PASIMATYKIT SU SAVO CHEVROLET DYLERIU

EGG \$6.00
NUT \$6.00
BIG LUMP \$6.00
MINE RUN \$5.75
SCREENINGS \$5.00
PIRKIT DABAR! — ŠAUKITE
DIENA IR NAKTĮ. Pristatymas
Mieste ir Priemiesčiuose.
Tel. ARDMORE 6975

4192 S. ARCHER AVENUE
(North East Corner Archer and
Sacramento Ave.)
Phone LAFAYETTE 0461

United States Government
priežiūroje ir kiekvienai ypa-
tai pinigai apdrausti iki
\$5,000.00

Išmokėjom
už padėtus
pinigus **4%**

Duodam Paskolas ant 1-mų
Morgičių

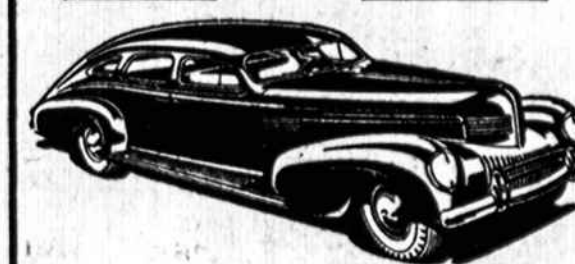
Safety Deposit Dežutes Galima
Pasirenduoti

Ofiso Valandos: nuo 9 ryto iki
5 vak. Seredom nuo 9 iki 12 die-
nų. Subatom nuo 9 ryto iki
8 val. vakaro.

STANDARD FEDERAL SAV-
INGS & LOAN ASSOCIATION
of CHICAGO

JUSTIN MACKIEWICH
President
HELEN KUCHINSKAS, Sec.

PIRKIT NAUJA
Chrysler arba Plymouth

Tai yra Geriausi ir Gražiausi
Automobiliai Amerikoje; moder-
niškai išbulinti. Nužemintos
kainos. Lengvi išmokėjimai. Tel-
singas patarnavimas pas

BALZEKAS MOTOR SALES

"U WILL LIKE US"
4030 So. Archer Avenue
Phone Virginia 1515

SERGA ŽMONES

kurie turi reumatizmą, blogą
kraują, odos ligas, kenčia inkstų,
puslės ar šlapinimosi negales, tu-
rėtų kreiptis į ofisą patarimo
DYKAL. Tai nieko nekainuos.

LABORATORINIS TYRIMAS

KAINOJ
Seksualiai nusilpusiems vyrams
gydymas specialus. Virš Trisde-
simts Metų Toj Pačioj Vietoj.
Mokestis nebrangus ir kiekvie-
nam priimamas.

DEARBORN HEALTH AND
PHYSIO-THERAPY SERVICE

Formerly DR. ROSS
Health Service and Laboratories
35 SO. DEARBORN STREET
Phone Central 4641
kampas Monroe St., Chicago, Ill.
Imkite elevatorių iki 5-to aukšto.
Priėmimo kamb. 506 dël vyrų ir
508 dël moterų. Valandos: 10 a.
m. iki 5 p. m. Nedëlėmis 10 a.
m. iki 12 v. Paned., Sered. ir Su-
batomis nuo 10 a. m. iki 8 p. m.

Sophie
Barcus

RYTINE RADIO
VALANDA

iš Stoties

W. G. E. S.

Kasdien nuo 8:30 v. ryte
iki 9:15 v.

Išgarsit vėliausias žinias,
muziką ir kitus įdomius
pranešimus

Garsinkitės "N-nose"

ČIA PIRKITE TAUPMENAS

HIGH TEST VARNI-
ŠAS (Varnish) 89c
Galonas

2 in 1 PASTE PAINT, galima
pasidaryti 2 galionu iš vieno.
Specialiai malioriams 1\$1.59
TERPETINAS 38c

Galonas
"1 COAT WHITE ENAMEL" gerai
apdengia vienasys malievolant. Gal. 1\$1.79

"WASHABLE FLAT PAINT",
balta ir spalvota, gera
plovimui, galonas 1\$1.59

SIENU POPIERIAMS VALYTI-
"WALL PAPER CLEANER"
trys dideli kenai 19c

iktai
"VARNISH REMOVER" — var-
nišniui plauti. 88c
Galonas

WALL PAPER

Sienu popieriai miegakam-
bariams. Volelis 6c ir aukšc.
Sienu popierius kambariams
30 colių pločio. Volelis
9 1/2c ir aukšc.

Skoliname mašinas popieriams
nuimti—"Wall Paper Steamer
Remover", ir grindims išlyginti
mašinas. Pasiskubinkite tuo pa-
togumpu pasinaudoti dabar.

Krautuvė Atidara kasdien ir vak.
L. R. NAWROT
5237 So. Ashland Ave.
Tel. Hemlock 4376

Kasdien skaitydami
"NAUJIENAS" lie-
tuviai įgyja naudin-
gų žinių ir gerų pa-
mokinių.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$3.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienuos eina kasdien, išski-
riant sekmadienius. Leidžia Nau-
jienu Bendrovė, 1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas CANal 8500.

Užsakymo kainos	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Vienam mėnesiui	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c
Suvenyrose Valstijose, ne Chicagoje, paštu:	
(Atpiginta)	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Vienam mėnesiui	1.50
Pilnais reikiais pašto Money	
Orderiu kartu su užsakymu.	

“Amerikoniškas budas”

Kalbėdamas atstovų buto komisijos posėdyje, Washington, New Yorko mēras La Guardia pasakė, kad federalinis pašalpos darbų programos (WPA) tai — “amerikoniškas budas nedarbo problema išspręsti”. Atleisti darbininkus iš WPA darbų arba tuos darbus visai sustabdyti, neduodant jų vietoje nieko konstruktyvaus, būtų, anot mēro, “tragiška”.

Tai, iš tiesų, būtų tragiška — ne tik tai šimtams tuksandžių bedarbių, bet ir visam kraštui. Kuo galėtų Amerikos valdžia pateisinti tokį savo nesirūpinimą likimu žmonių, kurie nori dirbti, bet negauna progos užpelnėti sau ir savo šeimoms duosim kėsnį? Žmonių masės netektų pasitikėjimo šio krašto demokratine santvarka.

Politiniai kaliniai Lietuvoje

Pasikeitus Lietuvos vyriausybei, įvairiuose Lietuvos sluoksniuose keliama politinės amnestijos sumanymas. Kaip atrodo, iniciatyvą čia paėmė socialdemokratai. Jiems pritaria ir valstiečiai liaudininkai. Reikia tikėtis, kad amnestijai nebus priešingi ir krikščionys demokratai, nes visos stambiosios srovės Lietuvoje nori atitaistyti tas klaidas, kurios buvo padarytos per 12 metų tautininkų viešpatavimo ir sukurti tikrą tautinės vienybės ir pasitikėjimo atmosferą.

Kad amnestija politiniams kalinams būtų greičiau suteikta, kai kurie laikraščiai siūlo ir Amerikoje atnaujinti agitacijos bei parašų rinkimo kampaniją už amnestiją. Su tuo būtų galima sutikti, jeigu šioje kampanijoje dalyvautų toji mūsų visuomenės dalis, kuri nuosirdžiai stoji už politinę laisvę. Bet, deja, už tai stoji ne visos mūsų srovės. Pavyzdžiui, komunistai politinės laisvės kitaip manantiems žmonėms nepripažįsta. Jie laiko geriausia santvarka sovietų diktatūrą, kurioje nei socialistai, nei liberalai, nei krikščionys demokratai jokių teisių neturi.

Jeigu tokia santvarka yra jiems geriausia, tai kokią moralinę teisę jie turi reikalauti politinės laisvės Lietuvoje?

Mes žinome, kad Lietuvoje demokratija dar nėra atsteigta, bet jau yra padarytas stambus žingsnis nuo totalitarinės valdžios ir demokratijos: opozicinių srovių atstovams jau suteikta sprendžiamas balsas valdžioje. Nors spaudos cenzūra dar nepanaikinta, bet visgi įvairios grupės, ne vien tautininkai, gali leisti ir leidžia savo laikraščius — krik. demokratai “XX Amžių”, val. liaudininkai “Lietuvos Žinias”, socialdemokratai “Mintį”. Yra jau ir kitokių progų toms srovėms pareikšti savo balsą. Tai vienos partijos monopolis Lietuvoje jau yra griaujamasis.

O tuo tarpu sovietų Rusijoje visokia opozicija yra absoliučiai užgniauzta. Ne tik socialdemokratai ir liaudininkai, bet net ir Lenino idėjų pasekėjai, kurie nepritaria Stalino politikai, yra be pasigailėjimo “likviduojami”. Tačiau komunistai, kurie nori amnestijos Lietuvos politiniams kalinams, apie amnestiją sovietų Rusijoje niekuomet neužsimena. Ne tik neužsimena apie amnestiją, bet laiko didžiausiu įžeidimu sovietų valdžiai, jeigu kas pasako, kad tenai turėtų būti atsteigta politinė laisvė!

Reikalauti laisvės ten, kur jos jau gana daug yra, ir kartu sakyti, kad laisvės nereikia tenai, kur jos nėra visai, — tai juk didžiausias absurdas.

Taigi, kol komunistai nepareikalaus laisvės politiniams kalinams Rusijoje, jų talka dėl amnestijos gavimo Lietuvoje bus nepageidaujama.

Popiežiaus intervencija

Papa Pius XII, sakoma, pakvietė penkių valstybių atstovus į konferenciją Dancigo klausimui apsvaistyti, pasistūdamas kartu būti tarpininku ir ginče dėl Viduržemio teritorijų tarpe Italijos ir Francūzijos. Į konferenciją esančios šaukiamos Didžioji Britanija, Francūzija, Lenkija, Vokietija ir Italija.

Kad popiežius rengėsi daryti ką nors panašaus, buvo galima numanyti iš pereinamos savaitės pranešimų apie

nuncijaus (Vatikano pasiuntinio) Cesare Orsenigo atsilankymą Hitlerio rezidencijoje Berchtesgadene ir kitų nuncijų pasimatymas su įvairiais valdžių nariais Europoje, Vatikanas, veikiausiai, jau per savo diplomatus patyrė, jogei Hitleris ir Mussolini sutinka priimti jo tarpininkavimą, — kaip jį visai vargiai būtų tokią konferenciją rizikavęs šaukti.

O kad anglai ir francūzai neatsisakys dalyvauti konferencijoje, apie tai nėra abejonės, nes juk eiti į karą dėl Dancigo jie nenori. Kai dėl Lenkijos valdžios, tai ji bus daugiau nesu laiminga, jeigu jos ginčas su Hitleriu bus pavestas išspręsti konferencijai, kadangi ir ji žino gerai, jogei jos talkininkai Londone ir Paryžiuje remia ją tik iš bėdos.

Kariauti dėl Dancigo nenori ir Mussolini, nežiurint to, kad jį šiomis dienomis pasirašė “karo sąjunga” su Vokietija. Vieno tarpu atrodė net, kad jį pats pasisiūlytų būti Vokietijos taikytoju su Lenkija. Bet tai būtų buvę per daug panašu į garsiąją Miuncheno konferenciją. Mussolini todėl gal but, ir sumanė, kad šį kartą taiką bandytų daryti Pius XII.

Jeigu šis planas bus visų penkių valdžių priimtas, tai Chamberlainas dar kartą bus pasiekęs savo tikslą: Maskva vėl paliks izoliuota, kaip ir pereitą rudenį.

== APŽVALGA ==

KRIVITSKIS ESAS “ŠMELKA GINSBERGAS”

Galų gale, mūsų komunistų laikraščio redakcijos apšvietė “dvasia šventa”.

Jau jos dabar “žino”, ką atsakyti į buv. sovietų armijos generolo G. W. Krivitskio reveliacijas. Mat, Stalino garbintojų žurnale “New Masses” tapo paskelbta revelacija apie patį Krivitskį: jį esąs “Šmelka Ginsberg”, Austrijos pilietis, niekad nematęs nei Stalino, nei Vorosilovo; o straipsnius, kurie jo vardu tilpo savaitraštyje “The Saturday Evening Post” už jį parašė Isaac Don Levine, nes pats Krivitskis-Ginsberg anglų kalbos nemokąs.

Tai dabar “Laisvė” ir “Vilnis”, kurios pirmiau tikėtai keiksniojosi dėl Krivitskio straipsnių, dabar, atgavusios žadą, jau pilna gerklės šaukia, kad visa, ką Krivitskis rašė, esą sumušta ir sukritikuota, kaip nieko nereikšiančios “dolerio gaudytojo plovonės”!

Gerai, tai pažiūrėkime, kokios gi vertės šitie faktai apie Krivitskį.

Viena, kad tikroji pavardė asmens, kuris pasirašo “G. W. Krivitsky”, esanti Šmelka Ginsberg; reikšia jį vartoja pseudonimą. Bet sovietų Rusijoje šitokia mada yra labai įsigyvenusi tarpe bolševizmo šalin. Lenino tikroji pavardė buvo Uljanov, Kamenėvo — Rosenfeld, Gorkio — Peškov; neseniai atstatyto komisaro Litvinovo tikroji pavardė yra Finkelšteinas. Pagalios, pats “didysis tautų vadovas” Josif Stalin yra visai ne Stalinas, bet Džugašvilis.

Jeigu pseudonimo vartojimas įrodo, kad Ginsberg-Krivitsky yra apgavikas ir paduža, tai kaip tuomet reikia žiūrėti į Lenina, Gorkį, Litvinovą ir Stalina, kurie plačiai publikai yra žinomi tik kaip slapyvardžiai? Antra, kad Ginsberg-Krivitsky buvo Austrijos pilietis (ir, gal but, dar ir šiandien nėra formaliai išbrauktas iš jos piliečių sąrašų). Šis faktas taip pat absoliučiai nieko neįrodo. Juk Komintern generalinis sekretorius Dimitrovas yra Bulgarijos pilietis. Kai jį apsigyveno Maskvoje (po garsiosios reichstago padėgimo bylos), jį priėmė Sovietų Sąjungos pilietybę ir buvo net išrinktas į Vyriausiąją Sovietą; o nuo Bulgarijos pilietybės jį nėra atsisakęs.

Sovietų Rusijoje yra daug ir kitų panašių mišrios pilietybės atsitikimų. Po pasaulio karo tūkstančiai Austrijos piliečių, čekų, žydų, vokiečių ir lenkų, taip pat daugelis kitų šalių piliečių, patekusių į karo nelaisvę, pasiliko gyventi Rusijoje ir

patapo Rusijos piliečiais, nors savo pirmosios pilietybės jie neišsivadėjo. Iš žinomesniųjų asmenų čia galima nurodyti Karolį Radeką (jo irgi ne tikra pavardė), kuris gimė ir augo Lenkijoje, o paskui pasidavė SSRS pilietis; arba gen. Kleber, vienu laiku pagersėjęs Madrido (Ispanijos) kovose, kuris buvo Austrijos pilietis (tikroji jo pavardė, rodos, yra Sack), bet tapo sovietų armijos generolu.

Trečia, kad Krivitskis buvęs “nematė” Stalino ir Vorosilovo. Tai yra tikrai tuščia frazė, nes kas gi gali žinoti, kuriuos žmones jį matė, o kuriuos ne? Iš Krivitskio aprašymų sovietų žvalgybos centro Maskvoje (Lubiankos g-vėje) ir daugybės detalių, kuriuos jį paduoda apie žmones ir vietas sovietų sostinėje, yra aišku, kad Maskva jam labai gerai pažįstama ir kad jį stovėjo labai arti prie pačių sovietų valdžios viršūnių. To akivaizdoje, kas gi gali patikėti, kad jį net ne vieną kartą nėra Stalino arba Vorosilovo matęs! Argi tuodu bolševizmo šlu nešioja kokias ten stebuklingas “nematomas kepuraites”?

Pagalios, tas faktas, kad Isaac Don Levine paruošė Krivitskio straipsnius anglų spaudai — ką gi tai “įrodo”? Tai paprastas dalykas su raštais žmogaus, kuris nemoka anglų kalbos. Štai, sakysime, kartkartėmis pasirodo anglų spaudoje garsiojo vokiečių rašytojo Thomaso Mann'o pareiškimai ir straipsniai. Jisai anglų kalbos nemoka, ir kas nors tuos jo raštus turi versti iš vokiečių kalbos — ar tai reikšia, kad tai ne jo raštai, bet kieno nors kito “už jį parašyti”?

Tai šitokiais vaikistais “argumentais” komunistai bando atremti Krivitskio straipsniuose iškeltus dalykus apie sovietų valdžios palikimą. Nė vieno fakto, kuriuos jį padavė, jie nematė, o tik tai stengiasi diskredituoti autorius asmenį; ir stipriausias jų “triušas” yra tas, kad Krivitskio tikroji pavardė esanti žydiška — Šmelka Ginsberg!

Reikia pastebėti dar ve kas. Apie tai, kad gen. Krivitskis nutraukė ryšius su Stalinu (paibaigoje 1937 m.) ir ėmė kelti ir aiškėti sovietų politikos paslaptis, buvo plačiai rašyta jau prieš metus su viršum laiko Europos spaudoje, ir tas žinias pakartoję daugelis Amerikos laikraščių (apie jas buvo minėta ir “Naujienuose”). Bet kuomet Paryžiaus, Londono ir kitų Europos didmiesčių spauda apie tai rašė, tai Maskva niekuomet nedrįso užginčyti, kad Krivitskis buvo sovietų armijos generolas, kad jį buvo sovietų kalinęs

Ko Lietuva neteko vokiečiams Klaipėdos kraštą okupavus?

Vandens kelias yra pigiausias susisiekimo kelias. — Per Klaipėdos uostą ėjo apie 80 nuosimčių Lietuvos eksporto. — Kiek Lietuvos bankai yra investavę pinigų į visokias įmones. — Lietuvos investimentai Klaipėdoje. — Uostas. — Naciai Lietuvą apiplėšė, bet Vokietijos nepraturtino. — Kiek turi aukso ir svertimos valiutos Vokietija ir Lietuva.

(Mūsų specialaus korespondento Lietuvoje)

Sunku būtų visai tiksliai apskaičiuoti, ko Lietuva neteko vokiečiams Klaipėdos kraštą okupavus.

Nekalbėsime apie tuos moralinius nuostolius, kuriuos turėjo mūsų tauta sunkiai pakelti ir pergyventi. Moraliai nuostoliai, visais atsitikimais, jokių sąskaitų nematuojami, nes jiems joks čia matas nepritaikomas. Šios žaizdos amžiams neišdildys, iki Klaipėdos krašto vokiečiai valdys. Ėjo ir eis amžina kova lietuvių tautos dėl pajūrio, dėl Nemuno žiočių, juo labiau, kad tos žemės iš senų laikų lietuvių tautos yra apgyventos. Bet čia ne vien tik tautos ekspansijos reikalas, tai butinybė, kuri išplaukia iš viso krašto ukiškų sumetimų. Jei lietuvių tauta nori sėkmingai ukiškai klestėti ir gyventi, ji turi tas žemes valdyti, nes tiek Nemunas, tiek Klaipėdos uostas tampa priari yra suirštus su tuo žemių ukiu. Nemunas tai pigiausias ir patogiausias kelias vežti viso krašto gaminius į uostą, o iš tenais į visą pasaulį. Vandens keliai buvo ir bus pigiausi keliai transportuoti žmonių gaminamus gėrybes. Lietuvių tauta netekusi šių kelių visuomet galės būti ukiškai kaimyninių tautų išnaudojama. Lietuvos tautietis gamintojas, ukiškas lobis visuomet kitur išgabentais turės brangiau atsieiti už kitų kraštų gaminius, nes kiti kraštai turės patogesnius ir pigesnius susisiekimo kelius. O jei Lietuva savo krašto gaminius norės parduoti lygia kaina su kitų kraštais, tai ji turės už darbą Lietuvoje žymiai pigiau mokėti, kitaip taurus, Lietuvos darbo žmogus bus kitų kraštų sąskaiton išnaudojamas.

Tai juo lietuvių tauta ukiškai labiau augs, juo jos noras užkariauti savo pajūrį labiau stiprės. Jau ne vien tik tautiški sumetimai, bet net ir ukiški vers lietuvių tautą veržtis į pajūrį.

Štai jau ir dabar virš 80% viso Lietuvos eksporto ėjo per Klaipėdos uostą. Ir todėl Klaipėdos uostas sparčiai pradėjo augti, jis žymiai padidėjo ir žvalgybos viršininkas Vakarų Europoje ir kad jį yra sovietų pilietis, Stalino klaidų ir prikašiojo jam “parsišlavimą” ir visokias nedorybes, bet kad jį buvo aukštas sovietų valdžios pareigūnas, nė vienas jų nenuneigė. Tai argi Maskvai ėmė pusantrų metų laiko patirti, kad Krivitskis “nebuvo” sovietų armijos generolas ir “netarnavo” sovietų karo žvalgybai?

Per daug kvailas yra visas šis komunistų sumanymas apgauti publiką. Jeigu jie nestengia protingesniu būdu atremti Krivitskio reveliacijas, tai jie tuo patim prisipažįsta, kad jie paskelbti faktai yra nesumušami.

O be to, daugeliu jo paduotų faktų, kas liečia Stalino intervenciją Ispanijoje, patvirtina ir kiti rašytojai — pav. Irving Pflaum, United Press korespondentas, dėl kurio asmens tikrumo, tur but, nė Bimba su An-druliu nebandys sukelti abejonių.

pralenkė prieškarinį Klaipėdos uostą, nes tuomet Nemunas buvo dalinai vokiečių valdomas ir todėl Klaipėdos uostas, neturėdamas gero užnugario, tik smilko. Jo negalėjo tinkamai išnaudoti nei vokiečiai, nei rusų buvusi imperija.

O tasai uostas gamtiškai visais sumetimais yra puiki vieta uostui augti, tobulėti ir gerėti. Klaipėdos uostas Lietuvai tarnavo išimtinai ukių reikams, o vokiečiai dabar jį užėmė jau verčia karo baze, ruošia jūrų laivams tvirtovę. Klaipėdos uostas Lietuvai jį valdant tarnavo žmonių ukiškiems reikams ir niekam jįsai nestovėjo skersai keliui. O dabar vokiečiai čia ruošdami savo tvirtovę iš čia galės grąžinti visoms Baltijos ir Skandinavijos valstybėms ir net SSRS. Štai jau švedai susirupino didinti savo karo laivyną ir iš viso savo karo išlaidas perivarkyti taip, kad jie galėtų saugiai jaustis. Norvegai, suomiai taip pat galvoja, kaip čia apsiginti nuo vokiečių pajėjų, kurie Klaipėdos uostui atitekus vokiečiams tasai karo pavojus staiga padidėjo.

Taigi, Lietuvai tasai uostas tarnavo taikiems žmonių darbams, jį gerbuviai didinti, o vokiečiams jį okupavus Baltijos tautų išlaidas didina ne produktingiems karo reikams ir tuo pačiu tų tautų gerbuvį silpnina.

Vadinasi, Lietuvai valdant Klaipėdos uostą žmonija iš to tik gerą turėjo, o dabar tasai uostas tampa žmonių karo baubū.

Tai tenka daryti išvadą, kad visos Baltijos jūrų pakrantėse gyvenančios tautos gali tik palinkėti, kad tasai uostas vėl atitektų Lietuvai.

Be mėginkiamo bent apytikriai apskaičiuoti, ko Lietuva tiesioginiai dabar netenka šio uosto praradus.

Lietuvių tauta apsisprendusi ir atgavusi savo nepriklausomybę tiek iš rusų, tiek iš vokiečių jokių palikimo negavo, kitaip sakant jokių kraščių neturėjo. Visą savo gyvenimą turėjo sukurti karo gruvėsiuose. Jokių svetimos valstybės savo kapitalų į Lietuvos uki nenorėjo įvesti, nes tai atrodė busias nepelningas ir gal rizikingas biznesis. Todėl Lietuvos vyriausybei teko iš krašto surinkti mokesčių savus kapitalus įvesti uki, o tokias įmones, kurios aptarnauja būtiniausias žmonių reikalus, kurių išdirbiniais naudojasi plati masė.

Per ta dvidešimt metų valstybės išdėdė įvairias įmones yra sudėję Lt85,111,000 savų kapitalų pavidale akcijų.

Tik trims bankams, būtent, Lietuvos bankui, Žemės bankui ir Kooperacijos bankui pagrindiniam kapitalui sudėjo akcijų pavidale Lt65,000,000.

Maistui — Lt10,000,000, Lietuvos cukraus bendrovei — Lt6,979,000, Aliejaus fabrikui Ringuva — Lt2,842,700 ir t. t. Klaipėdos krašte įvairias įmones yra investuota Lt5,303,775. Štai tos įmonės: Ryto spaustu vė — Lt667,700, Akcinė bendrovė Žuvis — Lt598,100; Statyba — Lt350,000; Bisdono u. Zoon — Lt3,000,000; Medžio sindikatas — Lt90,000, kitoms

medžio dirbtuvėms — Lt618,975, ir taip toliau.

Koks bus šių kapitalų likimas, dabar sunku pasakyti, tik viena galima turti, kad dabar tos įmonės dirba jau Vokietijos naudai. Štai Lietuva visai neteko celuliozo dirbtuvių, kurios ne tik visą kraštą aptarnavo, bet jos gaminiai buvo išvežami svetur. Fanera taip pat buvo Klaipėdoje gaminama ir į užsienį eksportuojama. Yra visai tiksliai apskaičiuota, kad Klaipėdos krašto visa pramonės gamyba 1937 metais siekė 116,000,000 litų, kas sudaro visos Lietuvos gamybos 30,7%! Štai vilnionių ir pušvilnionių audinių gamyba Klaipėdos krašte sudarė lygiai pusę visos Lietuvos gamybos. Šioji pramonės šaka dabar Klaipėdos krašte sudarė visai turės merdėti, nes Vokietija neturi pakankamai žaliavų ir, be to, jos šios rūšies pramonės pas save yra gerai išvystyta.

(Bus daugiau)

Iš Lietuvos Geležinkelių susisiekimas tarp Lietuvos ir buv. Klaipėdos krašto

Klaipėdoje sudaryta buvusio Klaipėdos krašto geležinkelio perdavimo iš Lietuvos geležinkelių į Vokietijos geležinkelių nuosavybę sutartis. Pagal tą sutartį, pagal Klaipėdos krašto susisiekimo dydį, Lietuvos geležinkeliai perduoda Vokietijos geležinkeliams judamąjį turtą: 4 keleivinius garvežius, 13 prekinį garvežių, 30 keleivinių vagonų, 6 bagažo vagonus keleiviniams traukiniams ir 130 prekinį vagonų. Užėmimo metu Klaipėdoje riedmenų ir kitokių geležinkelių turto buvo daug daugiau. Visų tarnybinių vietų kasų padėis, kokia ji buvo perdavimo metu, priklauso Lietuvos geležinkeliams.

Lietuvos valstybės geležinkelių asmeninis sąstatas turėjo iki 1939 m. kovo 31 d. pasilikti savo vietoje, pasirošęs tvarkingai perduoti sutartimi numatytą geležinkelį turtą. Klaipėdos krašte tarnaujant geležinkelininkai, jiems prašant ir patikrinus jų asmenybę, gali būti priimami Vokietijos geležinkelių tarnybon.

Be to, Vokietijos ir Lietuvos geležinkelių atstovai pasirašė geležinkelių susisiekimo su Klaipėdos kraštu nuostatus. Laikiniai namumata šitokia traukiniai perdavimo tvarka: Klaipėdos — Bajorų — Kretingos ruožė tiesioginiam susisiekimui perdavimo stotis bus Klaipėda. Pagė — Lauksargių — Pažerūnų — Tauragės ruožė tiesioginiam susisiekimui perdavimo stotis bus Tilžė.

Susisiekimas su jūra iš Lietuvos ir į Lietuvą per Klaipėdos uostą bus sutvarkytas jūros uosto tarifu pagal Vokietijos — Lietuvos pervežimo tarifą.

Numatyta, kad tuo tarpu iš Lietuvos į Klaipėdos kraštą ir atgal kasdien eis keturi traukiniai.

18,000 ukinkų parsiškė norą sukurinti savo nusašintą žemes. Nausausint žemes kulturaliniais ukininkams vyriausybei per Žemės Ukio Rumus teikia pašalpas.

Šią savaitę kontesto puslapis bus idėlas ketvirtadienį, gegužės 11 d.

T. RYPKEVICIA,
Kontesto vedėjas.

Ka Žmonės Mano

MALDOS POLITIKA

Šiaip jau paprastas parapijonas, perskaitęs šio straipsnio antraštę, galėtų išsieti. Mat, jis tikrai gali pamanyti, kad čia norima pasityti iš tikėjimo. Bet štai apie maldos politiką rašo ne koks "bedieviškas" laikraštis, o Romos katalikiškas Bostono "Darbininkas". Aišku, kad ten rimtai rašoma apie tai, kad malda ir politika privalo eiti ranka rankon, jei norima, kad visas gerai sektųsi.

Ne vienas protaujančių žmo-

nių bus linkęs tik nusišypsoti iš maldos politikos. Bet kadaigi dabar mūsų akivaizdoje yra išbandomas visokios politikos ir kandangi kiekvienam svarbu žinoti, kur politika daugiau tautoms gero neša, tai pasižiūrėkime ir į maldos politiką. Jei ji yra geresnė už kitas, jei ji geriau veda žmones geresnėn ateitin, negu kitos politikos, tai remsime ją, nors ji ir davalikiška išrodo.

"Darbininke" rašoma: "Pirmoji Lietuvos konstitucija buvo Visagalis Dievo vardu. Tai gražus gestas. Bet čia pat ir klaidos: toji konstitucija nu-

matė visišką laisvę bedievybei, arba, aiškiau pasakius, Dievo ir bažnyčios priešams. Juo tolyn, tuo konstitucijoj mažiau vietos Dievui. Paskutiniuoju jau aiškiai palanki netikėjimui ir sunki katalikui. Atatinčiamai tam mažėję ir Dievo globa mūsų šalei: persusilaukėme ultimatumo, kurio priėmimu galutinai atsiskėme nuo Vilniaus, o šiemet netekome Klaipėdos."

Tai ką? Juk tai faktai. Bet, juk lygiai ir tas yra faktas, kad Lenkija, kuri pernai atsiuntė Lietuvai ultimatumą, per amžius vedė ir dabar veda maldos politiką. O Vokietijos naciai, kurie šiemet atplėšė nuo Lietuvos Klaipėdos kraštą, nesigiria veda maldos politiką. Kas čia nemato, kad Lenkija su savo maldos politika ir Vokietija su savo naciška politika lygiai nuskriaudė Lietuvą.

Chicago "Draugas" balandžio 29 d., 1939 m., rašė, kad Vilniaus lietuviai tebevargsta. Lenkija su savo maldos politika tebelaiko uždarius 8 lietuvių draugijas, kurių tarpe yra šv. Kazimiero draugija jauniui auklėti ir globoti. Išdomėkime: katalikiška tauta, vedanti maldos politiką, neleidžia veikti katalikiškai draugijai tik dėl to, kad ji lietuviška. Tai kuo ta Lenkijos maldos politika geresnė už Vokietijos nacišką ar net Rusijos komunistišką politiką?

Toliau "Darbininke" rašoma, kad, girdi, jei iš Lietuvos valdininkų būtų buvę reikalaujama sąžiningų religinių pareigų vykdymo, tai Viešpats Dievas būtų buvęs priverstas

globoti kraštą, kuriame gerbiamas Jo šventas vardas.

Na, o Lenkija per amžius buvo giliai katalikiška ir ten Dievo vardas buvo gerbiamas, o visgi Dievas, nesijautė esąs priverstas ją globoti, nes ji buvo suskaldyta Rusų, Prūsų ir Austrijų 1795 metais, ir veik per pusantro šimto metų svetiemiems vergavo.

Kas prisidėjo prie čekoslovakijos suskaldymo? Ugi Lenkija su savo maldos politika. Kai Hitleris reikalavo iš čekoslovakijos Sudetų vokiečių ir grumojo čekams iš vakarų, tai lenkai iš čekų reikalavo Tešeno ir koncentravo savo armiją čekams iš rytų. Ir čia sutapo Vokietijos naciška politika su Lenkijos maldos politika.

"Darbininke" išrodiinama daug Lietuvos "bedievišmo" ženklų, bet vieno reikšmingo ženklo nenurodė. Yra tai žemės reforma. Juk ta reforma įvykinta tik "bedievių" įtakoje. Kai kurie čia šoks ir įrodinė, kad Lietuvos žemės reforma — tai krikščionių demokratų nuopelnas. Taip, bet krikščionys demokratai to žingsnio ėmėsi tik dėl to, kad galėtų atlaikyti konkurenciją su "bedieviais": socialdemokratais, liaudininkais ir kitomis pažangiomis partijomis. Žemės reforma neina į maldos politiką. Maldos politikos šalininkas vysk. Bučys ape žemės reformą va ką yra pareiškęs: "Štai Lietuva išmeta iš savo kuno bajoriją, sukarpydama jos dvarus bežemiems naujakuriams. Man bangu žiūrėti į tą išmetimą ir jam nepritariu."

Matome, kad maldos politikos programon žemės reforma neina. Lenkija, kuri veda maldos politiką, žemės reformos neturėjo. Meksika kol vedė maldos politiką, žemės reformos neturėjo. Ispanija, kol vedė maldos politiką, žemės reformos neturėjo.

Dabar Lenkija, kuri veda maldos politiką, be galo susirupinusi ir susijaudinusi dėl Dancigo. Argumentuoja, kad Dancigas geografiškai, istoriškai ir ekonomiškai yra Lenkijos miestas. Todėl Vokietija negalinti jo reikalauti, nors tame mieste lenkų visai mažai tėra. Gerai, bet lenkų argumentai už Dancigą dar geriau tinka už Vilnių Lietuvai. Lenkija su savo maldos politika baus gyltą kelia, kad pasilaikytų Dancigą, o apie Vilnių, kurs Lietuvai svarbėnis, negu Dancigas Lenkijai, nei girdėti nenori.

Tai va, kokia dora remiasi maldos politika. Lygiai tokia, kokia laukinio Afrikos hotentoto. Hotentotas paklaustas, ar gerai būtų, jei tavo kaimynas tavo karvę pavogtų, atsako: "negerai". O paklaustas, ar gerai būtų, jei tu savo kaimyno karvę pavogtum, atsako: "o tai būtų labai gerai."

Romos katalikiškas lenkas paklaustas, ar gerai būtų, jei Vokietija Dancigą atimtų, atsako: "labai negerai". Tas pat lenkas paklaustas, ar gerai lenkai padarė, pagrobdami Lietuvį Vilnių, atsako: "o tai labai gerai". Kas dabar nemato, ko verta maldos politika?

Čia ne vienas Romos katalikas gal šoks ir šauks, kad Lenkijos politiką negalima vadinti maldos politika. Tai būtų nevykęs išsiskūnijimas. Lenkija kuogieriausia vardą turi pas Romos katalikų bažnyčios galvą, Kristaus vietininką, šventą Tėvą. Nuo seniai turi konkordatą su apaštaliu sostu. Dievo vardas Lenkijoj garbinamas labiau, negu kur kitur. Lenkijos dviasikija nesigundžia, kad valdžia bando Dievą ištrėmti. Masonų organizacija Lenkijoje uždaryta, o jos turėtas konfiskuotas. Lenkija neturėjo Dovydaiško "keiso". Visi maldos politikos progra-

ma punktai Lenkijoj vykintai. Jei taip nebutų, tai šventas Tėvas būtų taręs savo žądį. Štai dėl Lietuvos politikos šventas Tėvas nekartą yra parodęs savo nepasitenkinimą. O kas girdėjo apie švento Tėvo nepasitenkinimą Lenkijos politika?

Tad galų gale ir matome, kad maldos politika stovi gre-

ta Vokietijos naciškos politikos ir Rusijos komunistiškos politikos, o maldos politikos dora stovį greta laukinio Afrikos hotentoto doros.

—Politikierius

Skelbimai Naujienose duoda naudą dēlo, kad pačios Naujienos yra naudingos.

MASTER WINDOW SHADE CO.

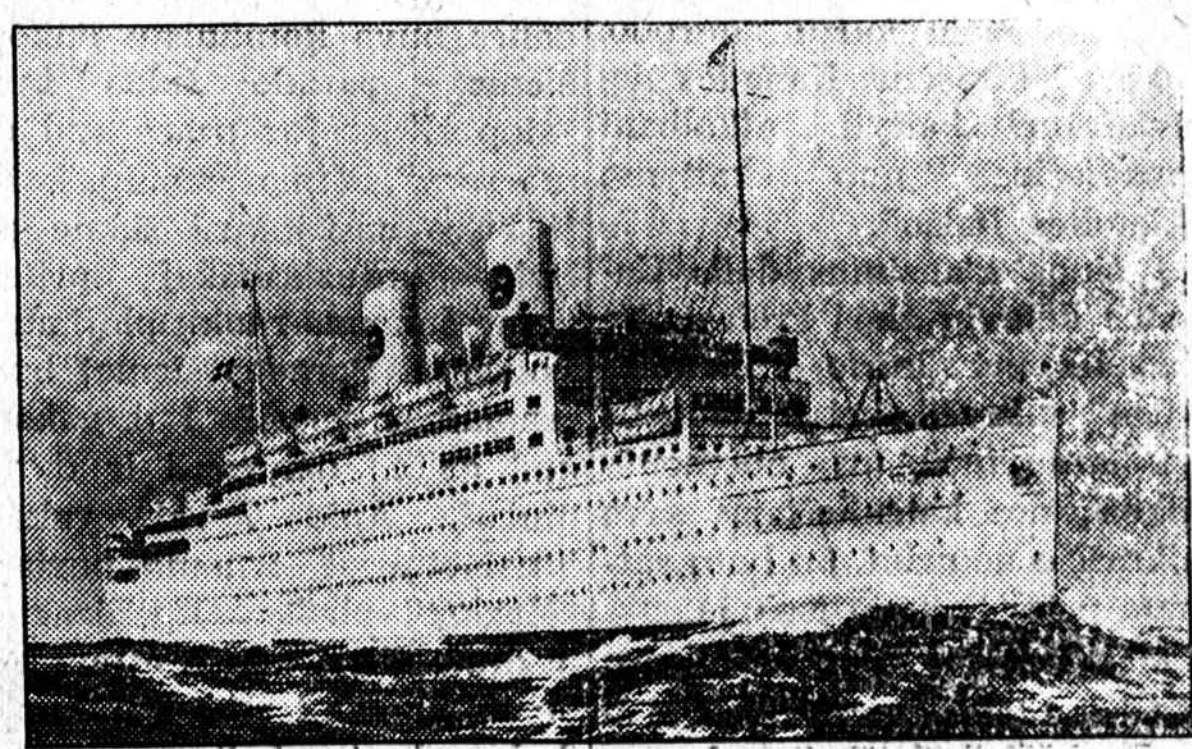
S. J. Vondrak Tel. Lafayette 4560

Langam Uzdangalus Padarom ant Užsakymo
FRANKOM LAZDAS. MES NUMIERUOJAM IR UŽKABINAM
TAVERNOMS, NAMAMS IR MOKYKLoms VENETIAN BLINDS
1803 WEST 47th STREET (ARTI WOOD ST.)

ASMENISKAI LYDIMA

JUBILIEJINĖ "NAUJIENŲ" EKSKURSIJA I LIETUVĄ

Užgirta Lietuvių Laivakorėjų Agentų Sąjungos Amerikoje, Inc.
Išplauks moderniškam baltam švedų Amerikos Linijos motorlaivui

"GRIPSHOLM"

Iš New Yorko 1939 Gegužės-May 31 D.

PER GOTHENBURGĄ, ŠVEDIJĄ

SUTAUPYSITE PINIGĄ PIRKdami LAIVAKORTE TEN IR
ATGAL (Round Trip). Informacijų ir laivakorėjų kreipkitės į

Lithuanian News Publishing Co.,

"Naujienų" Travel Dept.,
1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. Autorizuota Agentūra

SWEDISH AMERICAN LINE

CRANE COAL COMPANY

5332 So. Long Avenue

Telefonas PORTSMOUTH 9022

POCAHONTAS Mine Run (Screened) Tonas \$7.50

Perkant 5 Tonas ar Daugiau

BLACK BAN Tonas \$9.50

Perkant toną ar daugiau

NAMU STATYMO KONTRAKTORIUS REAL ESTATE Insurance and Loans

Statau visokios rūšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Darau visoki taisydo darbą be jokio cash įmokėjimo ant lengvų mėnesinių išmokėjimų (išgaunu geriausią atlyginimą iš Fire Insurance Company dėl taisydo apdegusių namų). Darau paskolas ant naujų ir senų namų ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreipkitės prie

JOHN PAKEL

6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

ŠTAI JUMS PROGA

"Naujoji Gadyne"—Vienas Doleris Metams

DEVYNI METAI kaip leidžiamas populerus savaitraštis "Naujoji Gadyne". Dabar nutarta leisti du kartu į savaitę. Tuo tikslu mūsų bendrovės direkcija paskelbia vąj ir tikisi gauti 1,000 naujų skaitytojų.

"NAUJOJIOS GADYNES" reguliari kaina 2 doleriai metams. Bet dabar, ruošiantis prie du kart savaitinio laikraščio, naujiesiems skaitytojams toji kaina ant pusės nukertama—už vieną dolerį metams.

VIENAS DOLERIS metams už savaitinį aštuonių puslapių laikraštį—pirmas tos rūšies bandymas Amerikos lietuvių spaudos istorijoj.

NAUDOKITES tuo mūsų pasiūlymu šiandien ir rytoj; nelykkit ir neatidėliokit, nes terminas gauti "Naująją Gadyne" už vieną dolerį metams yra trumpas ir nebus prailgintas.

PRIESINGAI, mūsų bendrovės direkcija rezervuojasi teisę savo pasiūlymą atšaukti, kaip greitai ji matys reikala tetai daryti.

RAŠYDAMI MUMS kartu idėkite vieną dolerį—jūs gausit populerų 8 puslapių laikraštį. Adresuokite taip:

NAUJOJI GADYNĖ

220 Leonard Street Brooklyn, N. Y.

Tel. Victory 4965.
STODENGYSTE IR BLEKOS DARBŲ. 35 metai bizny, turi pilną apmokėjimą už darbus. Lengvus išmokėjimai jei norite. BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO. 3216 So. Halsted St.

COOK COUNTY PASIULO

ATIMTU AUTOMOBILIŲ IŠPARDAVIMĄ, KOKI CHICAGO ILGAI MINES

Užtikriname, kad Sutaupysite Šimtus Dolerių

Virš 300 garantuotų karų. Yra visų išdirbyčių naujų, tūlių karų tokiais kainomis, kokius negalime niekur kitur rasti.

Dabar kaip tik laikas pirkti. Nelaikite. Mūsų istaiga yra didžiausia finansinė bendrovė Chicagoje, kuri karus pardavinėja publikai.

TIESIOGIAI

Pirkite garantuotą karą, kuris tarnaus daug metų už tokią kainą, kokią išgalite mokėti. Mes duosime gerą kainą už jūsų senąjį, o likusią dalį

GALEITE IŠSIMOKĖTI PER DVEJUS METUS.

Mūsų parodos kambarys yra atdaras kasdien iki 10 val. vakaro ir visą dieną sekmadienį.

Nesvarbu kur gyvenate, nepraleiskite šios progos. Mus aplankykite pirmą ir sutau-pykite pinigų!

COOK COUNTY AUTO FINANCE COMPANY

1340 West 63rd Street prie Loomis

Victor Bagdonas

LOCAL & LONG DISTANCE MOVING

Perkraustom forničius, pianus ir visokius rankandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Mūsų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.

3406 So. Halsted St.

Saukiti Tel. YARDS 3408

Lietuvis Plumberis

—Laisnotas—

GAS FITTINGS and SEWERAGE also BEER COILS in TAVERNS.

IRENGIA STOKERIUS

JOHN YERKES

2422 W. 69th St.

Tel. Hemlock 2887

Rez. Republic 5688

UŽEIKIT PAS PETE YOUNG

—narys—

271 AM. LEGION POST CHICAGO LIET. DRAUGIOS

Schlitz Alus

82nd ir KEAN AVENUE (prieš Tautišky kapinių vartus)

WILLOW SPRINGS, ILL.

WILLO-WEST

Naujas—puikus daržas piknikams, parengimams ir šeimoms linksmai laikui praleisti. Gėrimai ir valgiai vietoj.

MR. BUTCHAS, Sav.

German Church Rd. arba

83rd ir Willow Springs Rd.,

WILLOW SPRINGS, ILL.

LIGONINĖS HOSPITALS

SVEIKATOS KLINIKAS

TONSILAI IŠIMAMI \$13.50

už

GYDYMAS \$50.00

LIGONINĖJE

RAUDONGYSLĖS IŠIMAMA viena

diena Ligoninėje \$15.00

REUMATIZMAS \$2.00

Greitai Palengvinama

VISAS LIGAS GYDOMA \$4.00

Ekzaminacija įskait. vaistus

DOUGLAS PARK HOSPITAL

1909 So. Kedzie Ave., Chicago

Tel. Lawndale 5727.

FOTOGRAFAS

CONRAD

FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniskomis užla-

domis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.

420 W. 63rd St.

Tel. ENG. 5683-5640

Mažų Išlaidų NAMAS \$575.00

Pamatykite šį namą šiandien 10 r. iki 4 po piet ant mūsų vietos!

Pastatysime namus ir vidų įrenkime ant jūsų lotų. Visi darbininkai unijistai ir užtikrinti.

IZOLIOTA GARAZA 2 kamras pastatysime \$133

ant jūsų lotų

už

Unijistų statytas

5 PER MONTH

Kviečiame jus atsilankyti pirm negu pradėsite statyti ir apžiūrėti garazą ant mūsų loto be jokių prievolių. Uždari porčiai ir vasarnamiai pastatomi žema kaina ir lengvais išmokėjimais.

CITY WRKG. & LBR. CO.

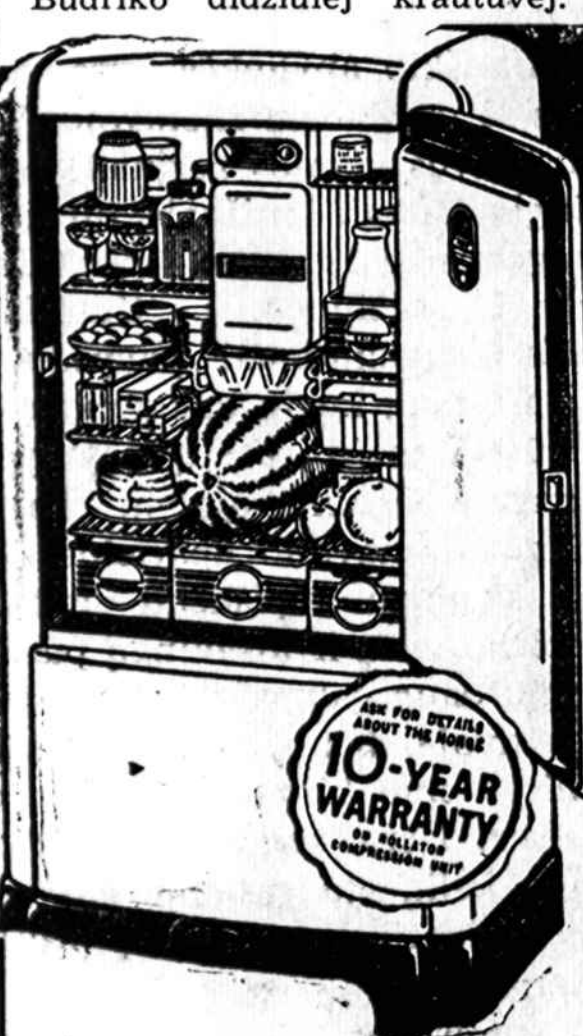
2301 S. Crawford Lawndale 3010

Open Sunday

K. KAFKA, prez.

ELEKTRINĖS LEDAUNĖS

Sutaupo pinigus ant maisto, palaiko sveikatą. Dabar galite pirkti mažais, lengvais išmokėjimais. Per trumpą laiką visai nereikia nieko įmokėti. Pamatykite visus Budriko didžiulį krautuvėį.

Niekur nenupirksite už žemesnę kainą kaip pas Budriką — nuo \$78.00 ir aukščiau. Didelis pasirinkimas naminių rakandų, gražių parlor setų, dulkių valytuvų, radijų, rekordų, geros malevos

JOS. F. BUDRIK

Furniture House
3409 So. Halsted St.
Tel. Yards 3088

Pasiklauskite grynai lietuviškų programų, leidžiamų lietuvių, ne svetimtaučių.
WCFL—970 k. nedėlios vakare 9 val.
International Pot-Pouri iš WAFF—920 k. 3 val po pietų penkėdėlis ir pėntyniomis.
WHFC—1420 k. ketveto vakara 7 val. Chicago laiku.

STANDARD CLUB

Sveini Degtinė—100 Proof

BOTTLED IN BOND

Nėra Geresnės Degtinės už Tokią Kainą

TIK \$1.00 PT. \$1.60

4/5 Kvortos

Reikalaukit

SAVO APYLINKES

TAVERNOJ

15c DRINKSAS

MUTUAL LIQUOR COMPANY

Distributoriai

4707 S. HALSTED STREET

Phone Boulevard 0014

—SAVAITRAŠTIS—

"Argentino Lietuvos Balsas"

U. S. A. metams kainuoja Pusanro Dolerio

Galima išsirašyti per "Naujienas" arba tiesioginiai, adresuojant:

"A. L. Balsas"

Casilla de Correo 303, Buenos Aires, Argentina.

AR ŽINOTE KĄ RAŠO

"KELEIVIS?"

Ar žinai, kodėl vieni ji giria, kiti keikia, bet visi mėgsta ji skaityti?

Net kunigai pakislėpę ji studijuoja, nors savo parapijoms draudžia ji į rankas paimt.

"Keleivį" žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybę skelbti.

Žmonių mulkintojus ir apgavikus įsiai lupa be jokio pasigallėjimo.

Be to, jame rasi visokių patarimų, pamokinių, gražių eilių, idomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio.

Kainuoja \$1k \$2.00 metams.

Adresas toks:

"KELEIVIS"

253 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

MADOS

No. 4072—Nami devėti suknėlė. Sukirptos mios 12, 14, 16, 18, 20 ir 30, 32, 34, 36, 38 ir 40 colių per krutinę.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžių numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigus arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdeda 15 centų ir prašau

atsiųsti man pavyzdį No. _____

Mios _____ per krutinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valstija)

:-: KANADOS LIETUVIŲ ŽINIOS :-:

VIEŠAS LIETUVIŲ MASINIO MITINGO PAREIŠKIMAS SPAUDOS KLAUSIMU

WINNIPEG, Man. — Winnie-
pego ir apylinkės lietuvių ma-
siniam susirinkime balandžio
2 d. 1939 m. Lietuvių Klube,
240 Manitoba Ave. dalyvaujant
visoms manitos lietuvių organizaci-
cijoms susirinkime per Bendro
Fronto Lietuvos Liaudžiai Gin-
ti organizacijos narius, per
draugus Sentelį ir Dudenį liko
išskeltas klausimas, atsakyti į
"Naujienose" idėją korespon-
denciją apie Winnipeg lietuvių
svetainės atidarymą ir apie va-
sario 16 dienos 21 metų Lietu-
vos nepriklausomybės paminė-
jimą, po kuriomis koresponden-
cijomis pasirašę koks tai "Pai-
šelis" ir "Engelsistas". Virš pa-
minėti korespondentai įvardinę
asmenis, negražiais žodžiais at-
siliepė apie Winnipeg lietuvių
prilygindami juos prie kokių
tai komunistinių diktatoriškų
rėksnių. Įvardinti žmogaus as-
menį ir pasakyti, kad tas ir tas
yra komunistas, čia Kanadoje,
toks asmuo gali būti pašalintas
iš darbo. Taigi tokiems korespon-
dentams, taip rašantiems,
tai garbės nesuteikta.

"Paišelis" — "Engelsistas" ra-
šo, kad vienas iš Literatūros
Draugijos narių kalbėdamas su-
sirinkime negramatiškai žodį iš-
tarė. Tai tuoj jį pajaukė saky-
dami, kad "spykeriui" — kal-
mėtojiui liežuvis sustreikavo.
Tad matyti, kad tokia jau "Pai-
šelio" eika! Iškieriant "Pai-
šelio" ir "Engelsisto" visi kiti su-
sirinkusieji visomis kalbėtojų
kalbomis buvo patenkinti.

"Paišelis" net ir mažus vai-
kučius, tik pirmą kartą scenoje
pasirodžiusius, teikėsi paneigti
pasakojamas, kad jie publikos
nepatenkino. "Paišelis" mato-
mai tėviškos vaikams meilės sa-
vo širdyje neturi. Jis randa pa-
sitikinimą, kad progai pasitai-
kčius net mažus vaikučius gali
per spaudą paneigti. Kurgi rim-
tumas!

Winnipegiečiai "Paišeli" ir
"Engelsistą" žino kaip vieną
asmenį, nes pats prisipažino
draugui Dudeniiui sakydamas:
"ką jūs man padarysite, jei ir
aš bučiau parašęs, juk čia ne
Rusija"! Reikia pasakyti, kad
prisipažinęs asmuo tik neseniai
atvykęs į Winnipegą ir nei prie
jokios organizacijos dar nepri-
klauso, tai gal dėlto jas ir kan-
džioja.

Winnipegiečiai "Paišeli" ir
"Engelsistą" žino kaip vieną
asmenį, nes pats prisipažino
draugui Dudeniiui sakydamas:
"ką jūs man padarysite, jei ir
aš bučiau parašęs, juk čia ne
Rusija"! Reikia pasakyti, kad
prisipažinęs asmuo tik neseniai
atvykęs į Winnipegą ir nei prie
jokios organizacijos dar nepri-
klauso, tai gal dėlto jas ir kan-
džioja.

Winnipegiečiai "Paišeli" ir
"Engelsistą" žino kaip vieną
asmenį, nes pats prisipažino
draugui Dudeniiui sakydamas:
"ką jūs man padarysite, jei ir
aš bučiau parašęs, juk čia ne
Rusija"! Reikia pasakyti, kad
prisipažinęs asmuo tik neseniai
atvykęs į Winnipegą ir nei prie
jokios organizacijos dar nepri-
klauso, tai gal dėlto jas ir kan-
džioja.

Winnipegiečiai "Paišeli" ir
"Engelsistą" žino kaip vieną
asmenį, nes pats prisipažino
draugui Dudeniiui sakydamas:
"ką jūs man padarysite, jei ir
aš bučiau parašęs, juk čia ne
Rusija"! Reikia pasakyti, kad
prisipažinęs asmuo tik neseniai
atvykęs į Winnipegą ir nei prie
jokios organizacijos dar nepri-
klauso, tai gal dėlto jas ir kan-
džioja.

Winnipegiečiai "Paišeli" ir
"Engelsistą" žino kaip vieną
asmenį, nes pats prisipažino
draugui Dudeniiui sakydamas:
"ką jūs man padarysite, jei ir
aš bučiau parašęs, juk čia ne
Rusija"! Reikia pasakyti, kad
prisipažinęs asmuo tik neseniai
atvykęs į Winnipegą ir nei prie
jokios organizacijos dar nepri-
klauso, tai gal dėlto jas ir kan-
džioja.

yra ir kokių nuomonių winni-
pegiečiai laikosi.

Pirmiau Winnipeg lietuvių
organizacijos tokius užsiuoli-
mo raštus — korespondencijas
ignoravo, bet kadangi dabar
Winnipeg visos esančios lietu-
vių organizacijos visą organiza-
cinį darbą dirba vienybėje vi-
nu bendru frontu, todėl įvertin-

dami "Naujienos" ir kreipia-
mės, kad dėl vieno asmens ra-
štų nebūtų pažeminimas ir kitų
esančių socialistų asmenų var-
das.
Minėto susirinkimo įgaliotas
komitetas.

Kazys Beniušis
Kazys Zentelis
Jonas Dūdėnas

PIRMOJI GEGUŽĖS WINNIPEGE

Kaip kitais metais, taip šie-
met Pirmoji Gegužės, darbo
žmonių ir tautų solidarumo
šventė, buvo apvaikščiojama
iškilmingai. Parada rengė ir
jam vadovavo "May Day Con-
ference" komitetas, kuris iš
dalies buvo komunistų įtakoje.
Šiomet parado šūkis buvo
"stop Hitler for peace and de-
mocracy". Minia žmonių, kokia
ji buvo susirinkusi šiame pa-
rade, entuziastiškai pritarė
tiems šūkiams rankų plojimu ir
šauksmu. Paradas šiemet buvo
rengiamas gegužės 1 d. vakare,
kad galėtų dalyvauti ir darbi-
ninkai. Apie 7 val. vakaro
umai rinkosi žmonių būriai iš
"Market" aikštės. Organizacijos
ir draugijos į aikštę atmaršavo
būrių komandos, kai kurios
dūdų orkestrų lydimos, — gro-
jant Internacionalą, revoliuci-
nius maršus ir giesmes. Dau-
gelis grupių neturėdamos or-
kestrų taitai dainavo. Kai ku-
rios labai gerai ir gražiai. Pa-
radas nuo pradžių iki galo bu-
vo įspūdingas, jaudinantis ir
kelias revoliucinę nuotaiką. Ta-
čiau savo gausumu vargu ar
beprasoko pernykštį tos rūšies
paradą. Nors kalbėtojai manė
ši skaitlingesni ir vadino istori-
niu paradu. Pernai Pirmoji
Gegužės pasitaikė šešmadienį
ir apvaikščiojimas parado įvy-
ko vidurdienį, tai žiopsotojų
šaligatviuose buvo daug, o šie-
met datų mažiau. Vienok mar-
šuotojų galėjo būti tiek pat,
kiek ir pernykščiame parade.
Turint omenyje tai, kad per-
nykštis paradas įvyko šventą
dieną, o šiemet paprastą dar-
bo dieną ir prileidžiant mar-
šuotojų tą patį skaičių šiame
parade, reikia skaityti ir pri-
pažinti šį pirmosios gegužės
padarą padariusį žymų progre-
so šuolį pirmyn praeityje vieni-
rių metų laikotarpyje. Džiugu,
kad darbo klasė žengia pirmyn,
o ne atgal. Vis dėl to negalima
nepastebėti to fakto, kad pir-
mosios gegužės paradas galė-
jo būti daug gausingesnis, jei
darbo klasei nestigtų politinės
kultūros ir tuo pačiu vienybės.
Taigi, lai gyvuoja Pirmoji Ge-
gužės, lai buna leista su visais
ir man suktu valio!.

Lietuviai dalyvavo parade.
Kelinti metai kai lietuviai
dalyvauja parade organizuo-
toje grupėje. Šienau dalyvavo
kas sau, daugiausiai klasei su-
pratę ir nekaitlingame skai-
čiūje. Winnipeg lietuvių daro
pažangą, bet nepadarė tokios
pažangos, kokią galėjo padar-
yti iki šiandien. O nepadarė
todėl, kad tie mūsų nauji "de-
mokratai" vis dar kreivai žiū-
ri į savo draugus socialistus ir
į ne naujos demokratijos sekė-
jus.

Tie naujieji mūsų "demokra-
tai" žodžiais už vienybės, dar-
bininkų solidarumą, demokra-
tiją ir socializmą, bet darbai
jie eina senu keliu, o tas kelias
gerai žinomas. Geru žmogui
jei skaito tik tą, kuris priklauso
literatūros draugijai. Dėl
to ir dėl kitų paprastų baimės
priežasčių lietuvių grupė buvo
maža Pirmosios parade, o ji ga-
lėjo dvigubai būti didesnė. Tie-
są sakant, ir toji maža grupelė
lietuvių dalyvavo literatūros

iniciatyva, pastangomis ir va-
dovybėje. Bet pusę grupės lie-
tuvų sudarė maišytų idėjų
žmonės.

Lietuvių grupė buvo pasipuo-
šus gražiomis pilatėmis (kepu-
rėmis), ant kurių buvo užrašy-
ta: "Stop Hitler". Tokias ir ki-
tokias kepurės turėjo ir kitos
grupės ir pavieni asmenys. Lie-
tuvų grupė dainavo keletą Lie-
tuvos karių kovojusių už Lie-
tuvos nepriklausomybę daine-
les, būtent: "Aušta aušrelė, ne-
toli diena, rengiasi į kovą visa
Lietuva", ir porą kitų. Sudai-
navo neblogai. Iš šalies žiūrint
atrodė lietuvių vienybė. Taip ji
buvo iš prievartos, nes jai, tai
dienai suvedė Pirmoji Gegužės.
Bet toji vienybė nebuvo jauki,
nuoširdi ir šalta. Pabaigę mar-
šavimą, vietoje klausytis kal-
bėtojų kalbų ir dalintis įspu-
džiais, skirstėsi, skendo kas
sau į minią. Kitaip negalėjo
būti, nes toji vienybė buvo iš
prievartos. Kaip butų malonu
ir gražu, kad toji vienybė bu-
tų ne iš prievartos ir ne vieną
dieną, o kasdien. Budami vieni-
ningi, galėtume ir mokėtume
kovoti už savo ir visos darbo
klasės buitės pagerinimą. Hit-
leris davė darbo klasei vieny-
bės pradžią, kitos šalies naujas
žmonių rakalis duos tikrąją
vienybę. Baisu, kad darbo kla-
sė moka tik tuo keliu prie vi-
nybės eiti.

Tukstančiai vakar darbinin-
kai ir bedarbių maršavo Winni-
pego gatvėmis. Pirmoji Gegu-
žės yra ne bedarbių šventė, bet
dirbančiųjų ir turčių išnaudo-
jamųjų darbo žmonių šventė.
Joje bedarbis demonstruoja
reikalaudamas darbo ir duos-
nos, dirbantysis demonstruoja
prieš savo išnaudotojus. Bet
tukstančiai dirbančiųjų vakar
nepasirodė. Jie bijo, nes jie dar
nesupranta. Jei jie būtų atję
vakar, jiems šiandien nebūtų
reikėję bijoti savo buožės iš-
naudotojo, kad jis neteks dar-
bo, nes jis savo buožę vakar
butų išgąsdinęs savo darbinin-
kiškos armijos jėga.

Mūsų lietuviai dirbantieji St.
Baneface ir kitus į Pirmosios
Gegužės šventę ir parodą neat-
ėjo. Jų dargi neteko pastebėti
nei žiopsotojų eilėse taip kaip
pernai. Tur but, jie tikisi, kad
bedarbiai jiems iškovo geresnį
gyvenimą. Nekaltinu tą lie-
tuvų, kurie nepretenduoja į
didelius vyrus-vadus. Jie ne-
dėsto mums lekcijų kaip kovo-
ti ir kaip gyventi, bet aš norė-
čiau paklausti tų "didelių" vy-
rų: Ką jūs vakar veikėte, kai
iš tukstančių darbo klasės šir-
džių veržėsi galingi balsai ir
žodžiai: sukilę praeiktais pa-
smerkimu pasauli bado ir var-
gų? Vakaras mes jūsų nematė-
me, bet ateinantį šeštadienį
mes jus pamatysime, nes šeš-
tadienio pramoga jums bran-
gesnė.

Kalbėtojai

Kalbėtojų nebuvo daug, bet
už tai buvo suaugę vyrai (kita-
dės čia vaikai Pirmajai Gegu-
žės pamokslus rėždavo), kurie
pasakė trumpų ir turiningų
kalbų. Kalbėjo ir nuo "Inde-
pendent Labor party", atrodė,
Gegužinė šventė buvo rengta
bendrai. Bet jos lyderio John

ŠIS TAS IŠ ŠEN IR TEN

Liudna žinia panoms Užemeckiams

TORONTO, Ont. — Kelios
dienos tam atgal p. Zosė Už-
emeckienė gavo liudną žinią iš
Lietuvos, kad mirė jos miela
motinė. Vargšė Zoselė labai
kandžiai tą įvykį pergyvena,
kad žiaurioji mirtis neleido dar
nors trumpam laikui motiną
pamatyti. Tikrai yra graudu,
kai likimas žmones išskirsto
po atskiras pasaulio dalis, di-
džiais vandenynais pertver-
tas, kad net ir tokiose svarbio-
se valandose negali aplankyti
savyjų.

Vienok suprasdami, jog jo-
kiu būdu tos nelaimės atitaisy-
ti negalima, turime save raminti
ir stengtis ramiau viską per-
nešti. To linkiu ir p. Z. Užme-
ckienei, nes ji ir taip dažnai ru-
pesčių ir susigrauzimų lanko-
ma.

UŽUOJAUTA

Zosės Užemeckienės
mylimai motinėle i
mirus, reiškiamė gi-
lią užuojautą jai ir
jos šeimai.

J. YOKUBYNŲ
ŠEIMA
Toronto, Kanada

Gražus oras

Su gegužės mėnesio 5 diena
prasidėjo tikrai pavasariškas
šiltas ir gražus oras. Taip, ro-
dos, ir norėtųsi, kad jis toks
kuo ilgiau būtų.

Smagus balius

Toronto lietuvių "Aušros"
choras jau nuo seniai ruošiasi
turėti šeimynišką balių, bet vis
progos nesuranda. Vienok lai-
kui bėgant atėjo tokia graži
proga, kad prisiejo kaip nuo-
ko net paslaptom balių ruošti;
na, o slapta darbas visuomet
su didesniu užsidegimu dirba-
mas. Jau buvo spaudoje minė-
ta, kad vienas "Aušros" choro
vedėjų — p. L. Pocius — apsi-
vedė, taigi ta proga choristai ir
nutarė padaryti jam ir jo žmo-
nelėi siurprizą. Ir štai balan-
džio 26 d., t. y. trečiadienio va-
kare, mūsų vedėjas atvyksta į
choro pamokas, o salės duris
prasivėręs pamato visai ką ki-
tą. Stalas per visą salę nuties-
tas, visi choristai linksmai nu-
sitelkę, o St. Dubausko akordi-
jonas rėžė maršą. Ar p. L. Po-
ciui buvo siurprizas, ar jis ka-
nors nujautė, to nežinau, bet
jaunoji p. Pocienė tai tikrai
buvo nustebinta. Ji pirmiausia

Queen, dabartinio miesto majo-
ro, nesimatė. Komunistų lyde-
riai neįsijodinėjo šiemet ant So-
vių Sąjungos arkluko. Vakari-
jams labai patiko demokratiš-
ka kumelė su spaudos, žodžio,
susirinkimų laisvėmis ir kito-
mis ypatybėmis. Už tai jie an-
jos ir įsijodinėjo. Pirminkau-
jantis per mikrofoną paskelbė
susirinkusiai miniai, kad už tą
"demokratišką kumelę" jie jau
pasiryzę mirti, jei reikės. Keis-
tas pasižadėjimas už buržuazi-
nę demokratiją mirti, bet dėl
atstieigimo demokratijos Sovie-
tijoj nei piršto pajudinti ne-
žadėjo.

Šiaip ar taip, o šiemetinis
Pirmosios Gegužės minėjimas
praėjo jaukesnėje atmosferoje.
Linkiu, kad ateinančią Pirmą-
ją Gegužės šventę vienybėje
tikra to žodžio prasme.

Engelsistas.

mes randame meilę ir ja dali-
namės su kitais.

10 metų nuo Toronto Liet. Parapjos įsikurimo

Gegužės mėn 6 d. Toronto
lietuvių parapja apvaikščiojo
10 metų sukaktį. Ta proga bu-
vo surengta vakarienė ir už-
kviestas Aušros choras, kuris
išpildė programą, sudainuoda-
mas keletą dainų. Prie progra-
mo prisidėjo p-lės Pocytes su
smuiku ir pianu, jos išpildė ke-
lis praeitų kurinius ir publika
buvo jomis sužavėta. "Aušros"
choras šį kartą energingai ir
gražiai dainavo.

Dabar choras ruošiasi savam
koncertui, kuris įvyks gegužės
24 dieną parapijos svetainėje.

Visi Toronto ir apylinkės lie-
tuviai prašomi atsilankyti ir
paklausyti gražaus dainavimo.
France.

IŠ TORONTO PADANGĖS

Apie Kupiškio praeitį ir dabartį

Tikiu, jog nepyks kupiškė-
nai, jei kai kas ir nevisai tiks-
liai bus apie Kupiškį pasakyta,
nes visai tiksliai jo praeitis
sunku žinoti.

Jei kas žino daugiau ir ge-
riau, visuomet gali mane pa-
taisyti, — už tai ir aš busiu
dėkinga. Apie Kupiškį noriu
pasidalinti su skaitytojais todėl,
kad jis yra vienas iš žymesnių
Lietuvos miestelių, kuriuo sma-
gu ir pasidžiaugti.

Regis, 1922 metais, kuomet
apskritį vald. rinko statisti-
kos žinias apie miestelių isto-
rijas, tai Kupiškio valsčiaus
valdyba apie Kupiškį pateikė
sekmą: Senoje praeityje Ku-
piškio m. buvęs didelis, nes ja-
me gyvenę apylinkės kaimų
ukininkai. Jame pirmutinę baž-
nyčią pastatęs lenkų karalius
Zigmantas III 1687 m. Bet
gaisrai jį sunaikinus, 1791 m.
parapijonys savo lėšomis pasi-
statę kitą — medinę. Kleboni-
ja, kuri ir šiandien tebestovi,
statyta 1859 m. Po didelio 1876
metų gaisro liko pastatyta di-
delė špitolė, kurią šiandien va-
dina "ubagynu". Šiam gaisrui
labai daug pridarius žalos, gy-
ventojai, patarus vietiniam kle-
bonui kanaaninkui Kazimianui,
išsikraustė į 3 kaimus, kuriems
davė vardus: Aukštupėnai,
Smilgiai ir Račiupėnai. Dabar-
tinis mūrinė bažnyčia pradėta
statyti 1900 m. liepos mėn. 23
d. Dėl šios bažnyčios statymo
skaudžiai nukentėjo parapijo-
nys, kuriuos slėgė dideli mo-
kesčiai ir sunkus darbas. Dėl
lėšų stokos ji liko nebaigta.

Daug dar reikėtų lėšų jos tū-
kamam užbaigimui. Be to,
šiek tiek ją palietė ir didysis
karas, ilgą laiką buvo išdaug-
ti langai ir kitoki sužalojimai.
Atsiėmę parapijonys po ka-
ro audrų, truputį aptvarkyta ir
bažnyčia (jau nors varnos ne-
beskraidydavo po vidų laike
pamaldų).

Ši bažnyčia bus viena iš di-
džiausių Lietuvoje. Kad ir di-
delė Kupiškio parapija, vienok
jos neužpildo — nė per didiuo-
sius atlaides. Ją statant dėl ko-
kių tai priežasčių buvo keletą
nelaimių, kurios kainavo ir gy-
vybių praradimu, jų tarpe žu-
vo ir vienas inžinierius. Pažy-
nėtina, kad ši bažnyčia mano
atminime turėjo labai gerą
chorą, susidedantį iš pačių ge-
riausių balsų. Jam vadovavo
gabus dainos žinovas vargoni-
ninkas Ignas Plukas. Jo vado-
vaujamas choras buvo žymiaus-
sias apylinkėje. Kupiškio var-
das paeinąs nuo upės "Kupa",
kuri pamažu sruvena per Ku-
piškį. Kupiškio valsčius anais

laikais buvo žymus ir dvarų
gausumu. Kai kurių buta ne-
paprastai didelių ir gražių, tik
tas jų grožis dvelkia buvusia
baidžiava, primenantis mums
klaičių praeitį. Štai vienas bu-
vęs labai didelis "Mirabelio"
dvaras, jo savininkas, regis,
francuzas Tizinausė, kurs už-
simanęs aptverti savo dvarą
kalnu. Jo fantaziją įvykdė bu-
vusieji vergai, ir tas gražusis
lygus kalnas tebėra ir šiandien.
Senovėje jis visas apie dvaro
rumus eina, buvęs apstatytas
įvairiomis stovydomis. Pagal
žmonių pasakojimus, šio kalno
vidus esąs gražiai ištaisytas ir
pilnas šurpių praeities paslap-
čių. Užveisti didžiulį sodą Tizi-
nausė parsitraukęs iš užsienio
kokių tai ypatingų obelių skie-
pų, bet visi skiepai išdžiuvę;
nuo to laiko dvaro vardas bu-
vęs pakeistas į "Mirabelio"
dvarą.

Užteks tuo tarpu apie praei-
tį. Dabar šiek tiek apie dabar-
tį, kurią pati mačiau ir grožė-
jaisi.

Kupiškio apylinkės yra vie-
nos iš gražiausių Lietuvoje. Vi-
sur žavus gamtos reginiai, der-
lingi laukai, miškai turtingi
uogomis ir grybais. Nemažai
yra ir gražių ežerų. Kupiškio
valsčiaus ukininkai pavyzdingi
žemdirbiai, kurių dauguma dar
iš 1905 metų pasižymėję pa-
žangoje ir kulturoje, jų rupe-
tingo įkainavimo apšviotos dė-
ka šiandien kupiškėnų žymių
mokslo vyrų ir atsakingų parei-
gunų daug galima sutikti ne tik
Lietuvoje, bet ir svetur. Neat-
silieka nuo kitų kupiškėnų nė
dabar. Nėra kaimo, kad netu-
rėtų kelių studentų ar jau pa-
siekiusių tikslo — žymių profesio-
nalu.

Netoli Kupiškio miestelio, ša-
lia vieškelio, yra Pajuodupės
kaimas, kurį supa nepaprastas
gojėlis vadinamas "Duburas".
Ne kartą pavasariui išaušus
skubėdavome iš Kupiškio skin-
ti kvapiųjų fijočių, kanvalių
ir mėlynųjų žibuoklių, kurio-
mis "Duburas" buvo labai gau-
sus. Vos įžengus į Duburą pa-
junti smarkiai skanų kvapą
pavasario gražiųjų gėlių, ku-
rios vilioja pasiskinti ir da-
binti lietuviškas kisas. Dubu-
ras yra būdingas ir lakštingalė-
lių gausumu, kurios maloniai
palinksmina Dubaro svetį savo
linksniu giedojimu. Čia retai
graziame kampelyje pajudu-
piečiai rengdavo gegužinės,
kuriąs suėdavo apylinkės jau-
nimas pasilinksminai. Nepa-
prastai gražus Duburas esąs
kada tai puošęs didžiulį dvarą,
kurs buvęs Pajuodupės k. vie-
toje. Minimo dvaro didingų
rumų užsilikusius griuvėsius

(Tęsinys 7-am pusl.)

Kanados lietuvių žinios

(Tęsinys iš 6-to pusl.)

dar ir mums teko matyti. Pajuodupės kaimo ukininkai ypatingai prieš didįjį karą buvę labai pasiturintys ir tarp savęs gražiai sugyvenę. Tarpe jų buvo garbinga Graičiūnų šeima, kuri davė mums žymų ir gerbiama Dr. A. L. Graičūną, pasižymėjusį laisvamanybės skleidėju, nenuilstantį kultūros nešėju, savo gimtojo krašto pilkasermių vargo žmonių tarpe ir pasiaukojusį visuomenės veikėju, uoliai ir patvariai kovojantį su tamsa ir prietarais. Dr. Graičūno sumanymu ir jo energingo darbo dėka šiandien Kupiškis turi savo laisvus kapus, kuriems lyg jo dėkingumui vieta parinkta šale pat vieškelio, ant kalnelio Aukštupėnų Matulionies žemėje — einant iš Kupiškio į jo gimtąją Pajuodupę. Pasižymėjusį dirbdamas kilnių darbų, Dr. Graičūnas rado daug pritarėjų, kurių pagalba vydomas jau ir antras sumanymas papuošti Kupiškį "Liaudies namais", kurs bus švyturio visiems Kupiškio apylinkės gyventojams, o ypač jaunimui — kilnios ateities kartai.

Šiuo darbu stropiai susirūpinę ir vietiniai kupiškėnai, jie deda visas galimas pastangas šį sumanymą realizuoti, bet jie

žino, kad toks darbas nėra papeliamas jiems vieniems, todėl jie širdingai kreipiasi į visuomenę, prašydami neatsakyti pagal išgales paremti "Liaudies namo" fondą. Musų visuomenės duosnumu ir noriai remiančiomis pastangomis vykdomi nepaprasti dalykai. Ypač čia daug dėkingumo ir garbės priklauso musų amerikiečiams, kurie savo labdarininkumu neapsakomai daug pagelbėjo Lietuvai pakilti iš karo griuvėsių ir pelenų. Neabejoju, kad lietuvių visuomenė įvertins ir šį kilnų tikslą ir aukomis įamžins savo vardus į "Liaudies namo" rėmėjų istoriją. Lietuviai išieivai niekuomet nepamirš savo tėvynės, todėl jos kiekvienas nepasisekimas ar suteiktas jai skausmas visuomet jautriai atsiliepia į jų jausmus. Jie visuomet nori matyti savo šalį gražią, kulturingą, laisvą ir siekiančią geros ateities! Jos žalos lankos, aukso varpomis pasipuošę laukai ir tų puikių sodų, kurias pavyzdingai dabina sėsusių lietuvių didžiuliai gėlių darželiai. Tėbėra išieivų vaizduotė! Tai viskas taip artima, taip brangu lietuviui sielai! Musų visuomenė trokšta matyti ir Lietuvos kampelius papuošus "Liaudies namais", ji suprasdama, kad kupiškėnams vieniems bus sunku — mieliai ateis į pagalbą ir tik su visuomenės pagalba sulauksime to, ko taip trokštame. Dr. A. L. Graičūnas yra vienas iš tų visuomenininkų, kurie myli ir gerbia ne tik išieivijos, bet ir Lietuvos žmones. Jo vardas su pagarba yra minimas visur kaip uolaus ir pasižymėjusio kitų gerovei.

Štai Lietuvoje daktaro, šūnėnas poetas gerb. J. Graičūnas, įvertindamas daktaro nuopelnus, parašė eilėraščių knygą "Išas Nemune", kurią pašventė daktaro garbei, uždedamas šiuos žodžius: "Tauriam lietuviui, knygnešui, išieivijos sąžinei, čikagiečiui Dr. A. L. Graičūnui".

Savo eilėraščiuose "Išas Nemune" poetas jausmingai atpažįja lietuvių tautos skausmus. Šią knygą išleido "Spaudos fondas" 1938 m. Patarina ją įsigyti kiekvienam, o ypač kupiškėnams, nes ir poetas yra musų kupiškėnaitis. Tikiau, kad

KORESPONDENCIJOS

Liet. Generalinio Kons. New Yorke Aukų Pakvitavimas

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje per adv. Gugį, adv. Bagocių ir dr. Viniką Klaipėdos pabėgėliams aukoja ... \$300.00

Katalikų Federacijos 13 skyrių švento Kazimiero Parapijoje Worcester, Mass. aukoja \$227.54, kurių tarpe stambiu pavienių aukotojų: kunigas A. Petraitis — \$100.00, V. Rimša — \$50.00, B. Baltramaitienė — \$15.00. Aukos skirtos Lietuvos Apsigynimo Fondui, viso 227.54 Montreal, Canada, Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrius per pirmininką A. Sakalą Apsigynimo Fondui — \$25.00 ir Klaipėdos pabėgėliams šelpti \$5.00

Lietuvių Romos Katalikų Federacijos 33 skyrius So. Worcester, Mass., per p. Juozą Glavicką Apsigynimo Fondui 8.55

Peterono Lietuvių Literatūros Draugijos suauktam susirinkime surinkta \$10.90 Klaipėdos pabėgėliams remti. Piniagai atsiųsti per A. Bimbą 10.90

Montrealio Lietuvių Sunų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos Sudburio skyrius aukoja Klaipėdos krašto pabėgėliams 10.00

Adv. Kazimieras Gugis, Chicago, Klaipėdos pabėgėliams 10.00

Kazimieras Vidikauskas, Philadelphia \$5.00, kurių \$2.00 Klaipėdos pabėgėliams ir \$3.00 Apsigynimo Fondui

Pranas Justas iš New York aukoja Apsigynimo Fondui \$5.00 ir Klaipėdos pabėgėliams \$5.00, viso 10.00

Adv. Antanas Šalna iš So. Boston Klaipėdos pabėgėliams 10.00

Viso \$616.99

Už atkas Lietuvai Generalinis Konsulatas nuoširdžiai dėkoja.

1939—V—6 d.

ir plačioji lietuvių visuomenė įvertindama Dr. A. L. Graičūno darbus, pastatys Kupiškį "Liaudies namus", kurie bus gyvu paminklu musų kilniam lietuvių patriotizmui! Lai praėjus kelioms dešimtims metų musų Kupiškis suteiks ateinančioms kartoms žinias, kad buvo laikai ir žmonės, kurie rūpinosi ne tik bažnyčiomis, bet ir krašto gerbuvii ir žmonių apšvieta bei kultūra.

O. Indrelėnė.

MOORE AND McELLIGOTT

Isteigta 1887 m.
Monuments, Mausoleums, Markers
Musų kainos atsakančios. Pirmą nęgi pirkis aplankyk mus.
2752 West 111th Street
Phone Beverly 7339.

LOVEIKIS

Suindam Gėles Telegramu i Visas Pasaulio Dalis.
KVIETKINIKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted Street
Tel. YARDS 7308

URBA GELININKAS

Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laido-tuvėms, Papuošimams.
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

KAIP ŽUVIS BE VANDENS, TAIP GERAS LIETUVIS BE "NAUJIENŲ" NETURĖTŲ BUTL

— J. Žukas.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto
Laura Louise Dille iš Missouri universiteto, kuri liko išrinkta Drake iškilnių karlaite.

Diena Iš Dienos

Šaunios Vardinės

Gegužės 6 d. įvyko šauni vardinė puota, kuri buvo surengta p-lai Domicilei Gricienai, moderniškai įrengto taverno laikytojai. Taverno adresas 2034 S. Union.

P-ijos Gricienės draugai liko pasitikti su muzika. Visi, kurie atsilankė, atvežė gražių dovanų ir daug gėlių.

Gricienės dukrelė Justina ir jos sunus Albertas svečius pavaišino gardžiais valgiais ir gėrimais. Gražioji Justina laiko grožio salioną (beauty shoppe) tų pačių namų antrame aukšte.

Svečiai labai linksmai laiką praleido ir pasižokė išsiskirstė.

P-lai Gricienai aš linkiu sulaukti daug tokių linksmų vardinų. — Onytė.

Iškilmingai Palaidotas Juozas Gaisris

Pereitą šeštadienį, gegužės 6 d. iškilmingai liko palaidotas Juozas Gaisris. Palaidotas jis liko Tautiškos kapinėse.

Velionis Gaisris buvo kilęs iš šilgalių kaimo, šakių apskritys, Slavių parapijos. Amerikoje išgyveno 20 metų.

Paliko dideliame nuliudinėmylma žmoną Anastaziją (povėvais švilpukaitę), sunus Juozą ir Antaną, dukterį Adelę, švogeri Antaną švilpą ir broliene bei jų šeimą, pusseserę Oną Minikevičienę ir jos šeimą iš Ashland, Pa., o Lietuvoje brolių Praną.

Velionis buvo visuomeniškas žmogus ir priklausė Chicago Lietuvos Draugijai bei SLA 301 kuopai.

Artimi velionies giminės dėkoja Deivekio šeimai iš Cicero, visiems gėlių aukotojams, Chicago Lietuvos Draugijai, SLA 301 kuopai, laidotuvių direktoriui J. Liulevičiui, S. Rimkui ir jo muzikantams už dainas bei p. V. B. Ambrose už gražią kalbą. Kartu ačiū ir visiems kitiems, kurie dalyvavo laidotuose ir padėjo musų brangų tėvelį į amžiną poilsio vietą.

Motina, sunys ir duktė Gaisriai.

Frank Lileikiui Sekasi Biznis

Frank Lileikis yra "Nation Wide Grocery" krautuvės savininkas, 1841 S. Halsted St. Šiomis dienomis jis savo motiutei užrašė "Naujienas" kaip "Motinos dienos" dovaną. Jo motutė Mary Lileikis gyvena adresu 5532 S. Albany.

P-as Lileikis įsigijo krautuvę prieš pusantį metų. Biznis jis jau spėjo labai gerai išdirbti.

Paklaustas apie biznio pasisekimą jis atsakė, jog jis savo kostumerius stengiasi dygubai patenkinti: parduoda jiems geros rūšies prekes ir teikia tinkamą patarnavimą.

Tai geriausias patarnavimas kiekvienam, kuris nori turėti pasisekimą.

— J. Žukas.

SERGA STANLEY ROGERS

Jau trys savaitės kaip Hines valdžios ligininė guli Stanley J. Rogers, pasaulinio karo veteranas. Guli jis C—242 ward.

Kiek teko patirti, šią savaitę jam bus padaryta operacija, kadangi jo liga ir vėl atsinaujino. Labai galimas dailtas, jog po operacijos jam ir vėl teks apie trejetą savaičių ligininėje išbūti.

Butų gerai, kad draugai ir pažįstami aplankytų jį. Lankytis jį galima antradieniais, ketvirtadieniais ir sekmadieniais nuo 2 val. popiet iki 4:30.

Ligonis pageidauja, kad jam nieko nebūtų nešama.

Pajįstamas.

GRAŽUS PIKNIKAS

MT. GREENWOOD. — SLA 178 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko gegužės 7 d. Narių susirinko nemažas būrelis. Pirmiausia buvo aptarti kuopos reikalai. Iš išdo liko paskirti pinigai dovanai nupirkti. Tardovana bus duota kuopos piktinike, kuris įvyks birželio 11 d. Ryans miške, prie Western ir 87th. Piktinike, taip sakant, bus įšventinti nauji nariai, kurie įsirašė į kuopą vajuus metu.

Kad piktinikas būtų sėkmingas, tai kai kurie kuopos nariai laisva valia prisidėjo su dovanomis. Biznierių K. Jurėnas pažadėjo penkis svarus dešrų ir kopuštų; bizniera K. Artimienė duos butelį degtinės; biznierių F. Žilinskas taip pat prisidėjo su bonka degtinės; kolonijos veikėjas B. W. pažadėjo butelį benedektinės; p-lai A. Lukošius atvešė lašinių palte užkandžiams; p-lai A. Kisieliūs pažadėjo penkis svarus palandrių užkandžiams; biznierių W. Valentinas duos 50 bakanėlių duonos; p-lai K. Kantrinas 25 svarus surio; p-lai A. Langvinas dideį surį, ir p-lai M. Janulis pažadėjo piktinikui du zuikius.

Visiems piktiniko dalyviams prie gėrimų nutarta užkandžiai nemokamai duoti.

Piktiniko rengėjai: K. Jurėnas ir B. Walantinas.

Pavasaris Sand Diunuose

Jau du kart teko pasisveikinti su pavasariu Sand Diunuose Indianoje. Pracią šeštadienį vėl buvome ten nudykę, bet gamtoje radome mažai atmainos. Mat, kai pas mus Chicagoje viskas žaliuoja, tai ten dvim savaitėm vėliau medžiai "sprogsta". Pernykščiai lapai gelsvai margina žemę; pro retą mišką smėlio lopai šviečia prieš pavasario saulę. Kai kas jau ir maudosi. Stovyklautojų yra labai daug, daugumoje su "treileriais". Kiti net per žiemą ten tebevyveno.

Bet gražu, kai jauna tiesi žolė iš smėlio stiepiasi; žydi mėlynės uogos, lupinas leidžia savo žiedus, Columbine netrukus pražys; čiobrai ir purienos žydi. "Skunkės" kopustai pusantros pėdos dydžio. Paparčiai leidžia savo gražtelius ir stiepiasi iš samany. Bet už vis idomiau kai plikoje girioje žydi balti medeliai. Jų žiedai smulkūs ir taip tiršti, kad atrodą kai Kalėdų eglaitės. Kiti tokie dideli, kad siekia ažuolų viršūnes ir balti kaip sniego stulpai. Paežerio kopas puošia smiltynų vyšnių žiedai ir apsipila ružava varsa nuo mėlyno dangaus atspindžių. Pušels nepaprastai kvepia sakais, leidamos naujus auglius.

Stovykloje, matyt, lietuviai

CLASSIFIED ADS.

SITUATION WANTED

Ieško Darbo

IEŠKAU DARBO i taverną ar restoraną, 24 metų amžiaus, 2 metai iš Lietuvos. Toj srityj patyręs. Atsiskaitė laišku. 4637 South Hermitage Ave. 2 lubos S. V. F.

HELP WANTED-FEMALE

Darbininkų Reikia

REIKALINGA MERGINA arba našlė nuo 25 iki 40 metų, kuri mylėtų važiuoti i Californiją. Du apysenai žmonės; teisingai ypatai gera mokėstis, aprašyk save smulkiai. D. JONAITIS, 8476 St. Aubin St., Hamtramck, Michigan.

REIKALINGA MERGINA už gaspadingę ir patarnauti prie baro restorante ir taverne. 6500 South State Street.

PATYRUSI MERGINA namų ruošos darbai. Buti. Maža šeima. Nėra virimo, nė skalbimo. \$7.00. Rockwell 5871.

HELP WANTED-MALE

Darbininkų Reikia

REIKALINGAS VYRAS ant mažos faromos, nevedęs, pusamžis, lengvas darbas, turi mylėti gyvulius ir mokėti melžti karves. Gera vieta vyriui, kuris nori gerų namų. Box 988, 1739 So. Halsted St.

REIKIA PATYRUSIO VYRO ukęj dirbti. Box 990, 1739 South Halsted.

FURNISHED ROOMS-TO RENT

Gyvenimui Kambariai

RENDAI MIEGAMAS, didelės, šviesios, pavienės ar dvigubos kambarys. 6400 So. Honore St., antras aukštas.

SUSIRINKIMAI

ZEMAČIŲ KULTūros KLIUBO svarbus mėnesinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, gegužės 11 d. J. Yuskos (Hollywood Inn) svetainėje, 2417 W. 43rd St. 7:30 val. vakaro. Visi nariai-ės būtina dalyvaukite. Turime daug svarbių reikalų aptarti. Apart to bus renkami darbininkai dėl Zemačių Dienos piktiniko, kuris įvyks gegužės 28-tą d. Vinco Kubačio darže-Sunset Park.

—Steponas Narkis, pirm.

ROSELANDO LIETUVIŲ MOTE-RU KLIUBO susirinkimas įvyks trečiadienį, gegužės (May) 10 d. 7:30 val. vakaro. Lietuvių Darbininkų svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Visos narės atsilaukykit, nes bus išduotas raportas iš praėjo parengimo. Prisirengimas prie Motinos Dienos. Visos dalyvaukite ir naujų narių atsilaukite. M. Narish, Nut. rašt.

ROSELAND LIETUVIŲ SCENOS MYLĖTOJŲ RATELIO susirinkimas įvyks trčiadienį, gegužės 10 d. 7:30 val. Liudkevicių namuose, 134 E. 110th St. Rateliečiai susirinkit skaitlingai, nes jau žieminis veikimas turbūt užsibaigė. Dabar belieka aptarti ką veiksimė toliau. —S. Dilis, Rašt.

BRIDGEPORT DR-STĖ PALAIMINTOS LIETUVOS susirinkimas įvyks gegužės 10 d. 8 val. vak. Chicago Lietuvos Auditorijoj. Malonėkite laiku pribūti, nes turime daug ką aptarti. Valdyba.

dar "nekempina". Tik pp. Mil-kantų "rezervacija" pastatyta ant to paties kalnelio, kur pernai buvo "palocius".

Pasirodo, kad parko administracija naujų patvarkymų stovyklautojams nepadarė. Viskas lieka po senovai.

—Stovyklautojas.

Radio

Budriko Radio Programas

Pereito sekmadienio vakaro Budriko radio programos buvo gana gyvas ir linksmas. Simfonijos orkestras pagrojo gražų maršą ir kelias smagias polkas, ir du vaikinai dainininkai padainavo kelis gražius duetus.

Kitas Budriko programos bus ketvergo vakare nuo 7 iki 8 val. iš stoties WHFC., 1429 kilocycles. Programe dalyvaus žymus moterų choras ir geri akordionistai. Bus gražios liaudies dainos ir gera muzika. Be to, bus svarbus asmenų ir draugijų pranešimai. Nepamirškite pasiklausyti.

—Radio Mėgėjas.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE

Automobilai ir Trakai Pardavinami

PARSIDUODA PIGIAI 4 durų touring sedan 1938 Dodge; Heateris, defrosteris, radio. Mažai įvažiuotas ir atrodą kaip naujas. CENTRAL AUTO SALES, 3207 So. Halsted St. Klauskite Carl Wainora Phone Victory 1717.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

PARDAVIMUI

A. BITTIN MONUMENT WORKS. Biznis nuo 1918 metų. Kadangi dar Mrs. Anna Bittin stato puikiausius namus, tai ta žemė reikalinga statybai. Užtai visus paminklus akmenis išparduoda pigiausia kaina. Taipgi parduoda naujausios mados murinūs namus, po 4 kambarius ir 2 kambariai viršul, nebaigti, po \$4750.00. Yra gasas, elektravanduo ir gatvės išstatys. Paskola galima gauti kokią tik norite.

Mrs. Anna Bittin GARDEN HOMES

3938 West 111th Street Tel. Beverly 0005.

PARSIDUODA GROSERNĖ ir Meat Market. Geras biznis — moderniški fikieriai. Box 986, 1739 So. Halsted St.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai-Zemė Pardavinami

KAMPINIS 8 APARTMENTU 2-5; 6-4, metinių pajamų \$3540.00. Kaina \$17,000—pinigais \$3,000. 12 metų senumo, 15 apartamentų, metinių pajamų \$8,000—Kaina \$28500—pinigais \$5000.

MIDDLE WEST MORTGAGE CO. 3943 West Irving Park Blvd. Tel. Keystone 8700.

PIRK DABAR

Tiktai \$1,000 įmokėti — Pirksti De Luxe 3x8 kambarių apartamentą, tile maudyklės, garų šildomas, garažas. Pilna kaina \$10,000.

\$2,000 įmokėti—Pirksti 10 metų senumo kampinį 13 apartamentų garų šildomas, elektrika. Refrigeracija. Rendor \$6400. Pamatyk šiandien.

\$5,000 įmokėti—Pirksti kampinį 12x4 kambarių apartamentinį garų šildomas—elektrika ir refrigeracija, rendos \$5,400. Kaina \$16,000.

Tiktai \$6,000 įmokėjęs pirksti pereinamą kampaną, 6 krautuvių ir 11 apartamentų — daktarų ofisai ir garažai—garų šildomi — rendos \$8,100.00. Pilna kaina \$20,000.00, veikti greitai.

FIRST STATE MORTGAGE CO., 4752 Fullerton Avenue 10 North Clark Street, 1527 Devon Avenue.

PARSIDUODA BRIGHTON PARK arti gatvečių 6 kambarių murinis bungalov, extra miegamas kambarys stoge. Visi miegamieji kambariai turi drabužinius kioseus. Apšildomas, aukštas beismantas su skalbyklomis, garažas. Kaina \$3050. Atsiskaitė laišku 1739 So. Halsted St. Box 991.

KAMPINIS 6 kambarių, TILE maudyklė ir virtuvė, tile stogas, octagono bungalov, plytinis garažas, arti 65 gat. ir Albany. Buvo \$17,500, dabar—\$10,000. Bargenas.

2 flatų plytinis—5 kambariai, 3 metų senumo, karšto vandens šildymas, 60 pėdų lotas, šalinis įvažiavimas, 2 garažai, \$6,000. Sautki Mr. Medora. Tel. Stewart 3601.

TAVERN BARGENAS ant 59-tos netoli Rockwell St. Stakas, geras biznis. Kaina \$225.00. Kedzie ir ant 53-cios. Visi įtaisymai, pigi renda. Kaina \$200.00. Ant 63rd St. netoli Western Ave., 2 flatų murinis namas su taverno bizniu. Kaina \$8800.00. Savitinkas priims mainais ką jus turėsite. Turime visokių kitokių bargenų, galime pigiai pirkti arba mainyti.

C. P. SUROMSKIS, 6816 So. Western Avenue, Tel. Grovehill 0306. Vakaraš—Prospect 0176.

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavinami

PARSIDUODA VIŠTŲ FARMA. Vienas akras derlingos žemės, arti Cicero Ave. ir 87th St. Vienas murinis namas, kitas medinis ir barne. Taipgi visokių vaisių medžių. Visa kaina \$1200.

DIDELĖ ROADHOUSE Tavern, restorantas, su visais barais. Šokiam svetainė ir daržas. Namas 100 pėdų ilgio. 7 kambariai gyvenimui cementinis sklepas. Randasi 8300 ir Kean Ave. ant Cementinio kelo. Turi but parduotą šią savaitę. Tik už vieną penktą dalį kiek kainavo pirmiau. Mažas įmokėjimas.

JOHN J. LIPSKI, 4018 Archer Ave. Tel. Laf. 3036.

SOIL-FOR SALE

Juodžemė—Pardavinami

PIRMOS RUSIJS JUODŽEMIS dėl gėlynų ir žolynų specialiai sumaišytas su durpėmis ir trašomis. Parduodam bušeliais arba vežimais. 1 bušelis 25c; 5 bušeliai \$1.00; 15 bušelių \$2.50. Jei pirksite daugiau kaip vieną bušelį už pristatymą nemokėsite. Ofiso valandos 7 val. ryto iki 10:30 vakare.

CHARLES GAVCUS 6100 So. State Street, Tel. Wentworth 7942.

ALFONSAS LINK

(Lenkauskas)

Persikysrė su šiuo pasauliu 8 d. gegužės, mėn., 1938 m., sulaukęs pusės amžiaus, gimęs Mažeikių apskr., Sedos par., Kulšėnų kaime. Paliko dideliam nuliudime moterį Bessie ir giminės.

Aš Tavęs, mano brangusis vyre niekuomet neužmiršiu. Tu pas mus jau nebeuogrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime. Lauk mus ateinant!

Nuliudus lieka, moteris BESSIE LINK

ANTANAS CHERNAUSKAS

Persikysrė su šiuo pasauliu Geg. 8 d., 10:30 val. ryto, 1939 m., sulaukęs pusės amžiaus, gimęs Lietuvoj, Šiaulių Apsk., Klovanų parapijoj, Dešonių kaime.

Amerikoj išgyveno 25 metus. Paliko dideliam nuliudime dukterį Stella, sunų Fredrick, švogeri Alexandrą Juknių ir šeimyną, švogeri Juozapą, broliene ir jų šeimyną, Dr. George, broliene ir jų šeimyną ir Kazimierą Blozius, švogeri George Darasiką ir švogerką Petronėlę ir jų šeimyną, dėdę Jasalluną ir dėdėlenę Valantinienę ir šeimyną iš Kenosha, Wis., ir daug kitų giminų ir draugų.

Priklausė prie Jaunų Liet. Amerikos Tautiško Kluibo. Kunas pašarvcetas randasi 3806 W. 65th St., namų telefonas Hemlock 0096.

Laidotuvis įvyks Penktadienį, Geg. 1

ŠALTAS ORAS LABIAU VEIKIA VYRUS

Žiemos ligoms vyrai pasiduoda daug lengviau, negu moterys, iš kitos pusės moterys mažiau turi atsparos karščiams nei vyrai

Daugelis mano, jog moterys, kurios yra fiziškai atžvilgiu silpnės nei vyrai, lengviau pasiduoda žiemos sezono ligoms.

Tačiau toks manymas yra klaidingas. Ir tai sako Dr. William F. Petersen, kuris daug laiko praleido betyrimdamas vyrų ir moterų atsparumą ligoms, kuriomis žmonės labiau serga žiemos metu.

Jei kas dėl sveikatos žiemos metu turi važiuoti į Floridą, tai pirmiausia tai turi daryti vyrai, kurie visokioms "flu" ir kitoms plaučių ligoms daug lengviau pasiduoda, negu moterys.

Dr. Petersen yra Illinois universiteto medicinos fakulteto profesorius. Apie vyrų ir moterų atsparą ligoms žiemos metų jis kalbėjo Chicago patalogų draugijos susirinkime.

Dr. Peterseno tyrimai rodo, jog dėl šalčių siaučiančios ligos vyrams yra daug pavojingesnės. Kai kuriais atsitikimais mirtingumas tarp vyrų buvęs šešis kartus didesnis, negu tarp moterų.

Pas daugelį gali kilti klausimas, kodėl taip yra?

Dr. Petersen į tai atsako taip: moters kūnas yra geriau prisitaikęs šalčiams, negu vyro. Paprastai tuoj po odos riebalų sluoksnis pas moteris yra storesnis nei pas vyrus. Tas riebalų sluoksnis kaip tik ir apsaugoja moteris nuo šalčio. Štai kodėl jas mažiau veikia šalčiai ir jos turi daugiau atsparumo.

Visai kas kita yra su kaitromis. Kaitras geriau atlaiko vyrai, negu moterys. Štai kodėl vasaros metu nuo kai kurių ligų daugiau miršta moterų, negu vyrų.

"VISŲ TAUTŲ NAKTIS"

Gegužės 13 d. yra rengiama "Visų tautų naktis" ryšium su šviesų karnivalu. Tą karnivalą ir programą rengia Halsted-Roosevelt biznierių asociacija.

Iškilmės yra rengiamos sąryšyje su įvedimu naujos iluminacijos sistemos tarp Roosevelt ir 14-tos gatvės ant Halsted. Įvedimas naujų šviesų atsiėjo apie \$50,000.

Apskaičiuojama, kad iškilmėse dalyvaus apie 500 dainininkų, šokėjų ir muzikantų. Jie tai ir sudarys "Visų tautų nakties" programos dalį. Programa prasidės lygiai 8 val. vakaro prie Halsted ir O'Brien gatvių.

Cekoslovakams atstovaus Jerry Barush ir jo šokėjų grupė. Visi šokėjai bus tautiškais drabužiais apsirengę.

Margais ir spalvingais drabužiais apsirengę bus kroatų Tambriza 30 narių orkestras ir iš 25 žmonių choras.

Bessie Ryan vadovaujamas dainuos Greater West Side choras iš 25 narių.

Taip pat bus pietslavų ir amerikonių šokiai. Šoks Tommy ir Marlyn Blazine, kurie yra aštuonių ir devynių metų vaikai.

Italus reprezentuos Angelo Sargo choras po vadovystę Joseph Aiello. Choras susideda iš trisdešimt narių.

Amerikiečius reprezentuos trys Hardy broliai, kurie atliks vakarų liaudies šokius.

Lenkijai atstovaus moterų "Echo" choras, kuris susideda iš dvidešimt penkių narių.

Dalyvaus ir lietuvių jaunųjų choras, kurio nariai bus apsirengę tautiškais drabužiais.

Ukrainiečių grupė išpildys kelis šokius.

Kai programa pasibaigs, tai gatvėse vyks šokiai, kuriems gros paskilbęs Bob Robertso orkestras.

GEN. PERSHING JAUČIASI GERAI

Pakeliui į Californiją buvo Chicagoje sustojęs generolas John J. Pershingas, kuris pasauliniame kare vadovavo Amerikos armijai.

Gen. Pershingas jau yra 79 metų amžiaus. Nežiurint to amžiaus, jis jaučiasi visai gerai. Taip bent jis pats sako.

Pernai jis buvo labai smarkiai susirgęs ir vos, kaip sakoma, per siulą nuo mirties išliko.

KETURIŲ MŪRŲ KONFERENCIJA

Washingtonė vyksta keturių mūrų pasitarimas. Dalyvauja New Yorko, Chicago, Bostono ir Clevelando mērai. Suvažiavę jie pasitarti apie bedarbių šelpimą. Apskaičiuojama, kad New Yorke reikia šelpti apie 750,000 žmonių. Netoli atsilieka ir Chicago, kur yra apie 650,000 pašalpos reikalingų žmonių.

Dėl vieno klausimo visi mērai sutinka, būtent, kad WPA darbų sumažinimas tiesiog katastrofiškai atsilieptų į miestus. Nė vienas didesnis miestas nesąs prisiėmęs savo bedarbių rūpintis. Be federalės valdžios pagalbos, miestai tiesiog negalėtų savo bedarbius sušelpiti. Tą nuomonę pareiškė Chicago mēras Kelly. Jis dar pridūrė, kad miestų mokesčiai jau ir taip yra vos bepakeliamas miestelėnams našta, tad apie naujų mokesčių užkrovimą bent šiuo tarpu negalima nė galvoti.

Visi konferencijos dalyviai pasisakė už tai, kad kongresas, užuot kaporę skiriamas WPA darbams pinigų sumas, pasistengtų jas dar labiau padidinti.

SURINKO \$45,000

Užvakar Chicago labdarybės federacija turėjo rinkliavą. Iš viso rinkėjų buvo apie 4,000. Apskaičiuota, kad rinkliava davė apie \$45,000. Aukos svyravo tarp vieno cento ir gana stambių sumų.

Penki juodukai prieš savo norą paaukojo penkis dolerius. Jie tai padarė bebėgdami nuo policijos. Dalykas buvo toks, kad jie lošė kauliukais iš pinigų. Kai pamatė policininkus prisiartinant, tai jie paliko pinigų ir pabėgo.

Policininkai surinko paliktus pinigus ir paaukojo labdarybės tikslams.

99 METAI KALĖJIMO

William Warren, 21 metų amžiaus juodukas, kuris dėl keršto uždegė apartamentinį namą, liko nubaustas 99 metais kalėjimo.

Ta skaudi bausmė jam liko paskirta todėl, kad tame gaisre, kurio jis buvo kaltininkas, žuvo aštuoni žmonės.

SURIŠO IR APIPLĖŠĖ

Banditai surišo ir apiplėšė Irene Van Tesmar (4721 Beacon St.). Jie išgavo į namus dienos metu. Laimėjo penkiasdešimt keturis dolerius.

Krepšinio kovos momentas. Europos vicemeisteris, Lietuvos moterų krepšinio valstybinė komanda atkakliai iškovojo pergalę prieš Latviją 27:7. VDV foto

Vakar Chicagoje

Herbert D. Ford, 80 metų amžiaus senukas, nuolat mairdavė termometrus, kuriuos jis laikė išorėje prie lango. Gyveno jis Hyde Park viešbučio šeštame aukšte. Vakar jis ir vėl sumanė termometrą apmaišyti. Neatsilaikė ir iškrito pro langą užsimušdamas vietoje.

Pieno išvežiotojai unijos susirinkime griežtai atmetė darbų pasiūlymą priimti algų nukopojimą. Susirinkime dalyvavo apie 3,000 išvežiotų.

Dr. Lee R. Ireland, atvyko iš St. Francisville į Chicago "pažinti". Jis pradėjo miesto gatvėmis važinėti taip, tarsi tuščiais keliais. Netrukus pateko į policijos rankas. Vakar teisėjas

Green suspendavo šoferio laisvą šešioms mėnesiams ir magaryčioms dar pridėjo 20 dienų, kurias daktaras turės praleisti "kalabuzėje".

Sunkus laikas užėjo buvusioms butlegeriams. Štai paskilbęs "alaus baronas" Joe Saltis prisigyveno to, kad kreipėsi į teismą reikalaujamas, kad jo žmona duotų jam užlaikymą. Tai jau tikrai blogi laikai užėjo.

Automobilių susidūrimė liko sužeistas teisėjas O'Connell. Pirmą pagalbą jam liko suteikta Garfield Park Komunistų ligoninėje. Sužeistas jis gana lengvai.

Steve Cygan, kuris sausio

mėnesį nužudė poliemoną, vis dar tebėra nemuteistas. Vakar jo byla liko atidėta jau dešimtą kartą.

Kenneth C. Grotts (3106 W. 62 St.), kuris buvo kaltinamas sumušimu Eanor Riemer, liko lygtinai nubaustas šešiais mėnesiais kalėjimo. Tokia bausmė jam liko paskirta po to, kai jis sumokėjo nukentėjusiai moteriai \$525.

Prasidėjo vėjus, kuris siekia sukelti \$50,000 Chicago operai palaikyti. Tiek reikia pinigų, kad būtų galima susidariusį deficitą padengti ir dar turėti rezervą kitam sezonui.

Jacob L. Kesner, kuris savo laiką buvo milijonierius ir vertėsi nejudamos nuosavybės pardavinėjimu, yra traukiamas atsakomybėn. Jis yra kaltinamas tuo, kad pasiskelbdamas bankrotu nuslėpęs turto, kurio vertė siekusi \$500,000.

Prieš metus laiko Helaine Judith Colan, mažytei mergaitei, buvo padaryta labai pavojinga operacija, kuri išgelbėjo jos gyvastį. Ji sirgo vadinamąja "glioma".

Dabar mergaitė jaučiasi visai gerai ir pradeda atgauti regėjimą.

Policija vis dar areštuoja automobilistus, kurie neturi inspekcijos ženkliukų. Tuo tarpu teisėjai pailgino laiką inspekcijos ženkliukams įsigyti iki birželio 1 d.

Policija teisinasi, kad ji esanti priversta "oblavą" tęsti, kadangi iš savo viršininkų negavusi naujo patvarkymo.

Auroroje pasimirė Bert Wilder, kuris susilaukė 103 metų amžiaus. Didensnį savo gyvenimą dalį jis praleido befarme raudamas.

Skelbimai Naujienose luoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra nandingos.

MUSŲ ŠOKIKAI RYTUOSE DAR KARTĄ TRIUMFAVO

(Tęsinys)

Pranciškonų vienuolynas

Sekmadienį, bal. 30, visa grupė prieš važiavimą New Yorkan aplankė Pranciškonų vienuolyną, vieną iš įdomiausių ir gal gražiausių vienuolynų visame pasaulyje. Užima didelį žemės plotą. Murai įdomūs ir pilni reprodukcijų iš žymių pasaulio šventviečių. Taip gerai ir tikrai šventvietės atvaizduotos, kad nė nereikėtų važiuoti į Romą, Francziją ar Palestiną tas vietas pamatyti. Matysit ten Rymo katedrombas ir požeminius altorius, Grabo bažnyčios altorių iš Jeruzalės, Šv. P. Marijos gimimo bažnyčios altorių iš Nazaro ir t. t. Galima ilgus valandas praleisti ten, kad galėtumėte tinkamiau susipažinti su visos krikščionybės istorija. Visokių pažiūrų žmonės tą vietą aplanko, nes iš tiesų tas vienuolynas yra savo rūšies muziejus.

Radio City

Po išklauso mišių grupė išvažiavo į New Yorką. Pirmą dieną (geg. 1) visa grupė nutarė pamatyti Radio City. Tai kultūrinis centras, kurio milžiniškus mūrus pastatė milijonierius Rockefelleris. Radio City yra, taip sakant, miestas viduryje kito miesto. Kinomato grafas (movie) viena iš didžiausių visame pasaulyje, simfonijos orkestrą veda garsus Erno Rapee, vodevilis puikiausias ir iš tikro tai pirmą vietą aplankyti būnant New Yorke ir praleisti pailsėdamas keletą žavingų valandų.

Iš ten ėjome lankyti kitas įdomias vietas, kiek tik galėjome suspti per vieną dieną. Šv. Patricko bažnyčia — viena iš turtingiausių pasaulyje. Ji yra ant Fifth Avenue. Aplankėme Central Parką, Laisvės Statulą, Times Square, Bowery, žydiją (Ghetto), kuri skiriasi nuo mūsų Maxwell street tuo, kad daug ilgesnė ir daugiausia vien valgomis daiktai parsiduoda. Silkės dvokia visoje apylinkėje. Valgėme automatiniam restorane, kur išrinkę ką nori valgyti įmeti vieną, du ar tris nikelius ir dūrelės atsidaro, — ir ve tavo valgis: skanus, švarus ir šviežias.

Pasaulinėje parodoje

Gegužės trečią dieną praleidome pasaulinėje parodoje. Veik per aštuonias valandas vaikščiojome ir vis dėlto nespėjome viską pamatyti. Paroda pilna įdomumų. Teko mums matyti apeigas atidarant Danijos koncesiją ir Danijos karalčius. Aplankėme ir lietuvių koncesiją, kuri dar nebuvo užbaigta. Tačiau įleido mus į vidų. Ten susipažinome su piešais Vitkum, Dumčiu ir daug kitų. Lietuvių paviljonas bus įdomus ir lietuviui galės juo didžiūotis. Visi baldai ir daiktai atgabenti iš Lietuvos. Viename gale salės ant estrados ir gėlių tarpe pastatyta graži Vytauto Didžiojo statula. Jo užnugarį, ant sienos, atvaizduojami žemėlapiai iš visų Lietuvos istorijos periodų, o salėje sienos papuoštos piešiniais iš Kauno. Jie atvaizduoja svarbius Lietuvos istorijos atsitikimus.

Svečiuose

Pavargę bevaikščiodami po parodą, grįžome viešbutin ir pasirušėme svečiuotis pas Brooklyno jaunų lietuvių šokių lyriečius. Ši grupė suteikė musiškiams gražias priimtuves, kurios įvyko Antanavičių — Stilsonų namuose. Nors visi buvome pavargę nuo vaikštinėjimo po parodą, bet vis dėlto visi šokome ir linksminomės pas

lyriečius. Ponia Stilsonienė, kurios gabi dukrytė Lilija Antanavičienė vadovauja ir lavina grupę, mus gražiai priėmė. Mes jiems (Lyros nariams, Stilsonams ir poniai Klimienė) esame labai dėkingi už šaunų vakarą.

Pas konsulą Budrį

Gegužės ketvirtą dieną aplankėme New Yorko konsulą p. Budrį, susipažinome su iš Lietuvos atvykusia panele Bernotaitė, ir grupė liko pakviesta dalyvauti pasaulinėje parodoje lietuvių dienų šokių. Pakvietimą grupė priėmė, ir ji vėl važiuos New Yorkan šį rudenį. Dieną užbaigėme vėl besisvečiuodami New Yorke.

Viešbutis

Tiems, kurie mano aplankyti pasaulinę parodą ir sustoti New Yorke, patariame sustoti viešbutyje, kuriame mūsų grupė praleido linksmas poilsio valandas. Viešbutis puikus ir gražus. Turi gražų plaukimui (pool) vietą, garo kambarį, gimnastikos kambarį su visokiais įrengimais, stogo daržą ir visokių patogumų, taip pat yra gražioje Gramercy apylinkėje. Adresas Kenmore Hall, 145 E. 23rd St., N. Y. City.

Ačiu šoferiams

Grįždami sustojome ir Clevelande aplankyti Lietuvių kultūrinį darželį, su kuriuo mes lietuvių galim didžiūotis. Tai išcivijos žemčiugas.

Baigdamas širdingai ačiuoju mūsų šoferiams, pp. Gavėnui, Balnoniui ir Gaučiui. Visi geri ir saugūs "draiveriai". Draugin- gal su mumis laiką praleido, ir mums tikri tėveliai buvo. Vajšino mus visokiais būdais, prižiūrėjo ir saugojo mumis ir rūpinosi mūsų gerove.

Esame dėkingi

Tariu ačiu ir ponui Ladislavui Esunui, kuriam tenka duoti gana daug kredito už jo su- rengimą mums koncertų Washingtonė ir Baltimorėje, o taip pat už tai, kad davė mums progos susipažinti su Baltimorės lietuviams. Jis yra gabus, darbštus ir pasišventęs dirbti lietuvių gerovei. Buvo mums malonu susipažinti su p-le Rose Lucas iš Clevelando. Tai šauni dainininkė, kuri kartu su mumis dalyvavo visuose programuose, savo švelniu balsu žavėdama publiką. Ačiu ir panelei Pečiukai- tei, kuri mus lavino dainuoti dėl tautinės šventės. Dainavome — Saulelė Raudona, Aguonėlė, Kai aš turėjau, Tris Dzienas, Tris Nakcis. Tariu ačiu Baltic American Draugijai ir Lithuanian American Draugijai už jų malonų besirūpinimą mūsų reikalais.

Ekskursijos dalyviai

Jaunuoliai, kuriems teko būti šioje ekskursijoje ir dalyvauti tautų festivalyje, yra šie: Vytautas Beliajus, vedėjas; Elena Pečiukaitė, dainininkė; Rose Lucas, dainininkė; šokėjai Birutė Kremianis, Wenetta Grybas, Helen Kungis, Jane Matecunas, Lillian Cinskas, Julia Rakšis, Edwardas Wolodas, Feliksas Tomas, Alfars Lankas, Arturas Tumosa ir akordionistas Kazys Dulinskas. Šoferiai buvo ponas Stasys Balnonis su hupmobiliu iš Chicago, Jurgis Gavėnas su Buicku iš Wauke- gano ir ponas Justinas Gaučius su Plymouthu iš Doltono. Visi trys yra nuolatiniai "Naujienu" skaitytojai, kurie atsiliepė į mūsų "Naujienose" paskelbtą paieškojimą automobilistų.

Vytautas Beliajus
(GALAS)

Atrodo, kad Tonis, po dideliu sekretu, pasakoja Juozui, kad

"NAUJIENU"

PAVASARINIS

PIKNIKAS

— I V Y K S —

BIRUTĖS DARŽE

GEGUŽĖS 21 D.